

Sid 2 **LEDAREN:** Bibeln och nåden är goda verktyg som de finlandssvenska laestadianerna har till sitt förfogande. Men de gammellaestadianska rötterna sitter djupt.

TORSDAG 20 MARS. NR 12/2014

Laestadianer tar sig an sina traditioner

Sidan 10

Efterfrågan på kaffe och kompisar

Sidan 5

Påvens ödmjukhet seger i sig

Sidan 4

Ingen hjälte

Sidan 2

► **DENNA VECKA:** BILAGA TILL ESBO SVENSKA FÖRSAMLING

Modern herde söker vägar

Björn Vikströms herdabrev är en teologisk balansgång i en tid när kyrkan själv måste definera vad den är.

Sidan 8

Esbo vågar inte lita på det nya missionsavtalet

Sidan 5

Alltjämt energisk apologet

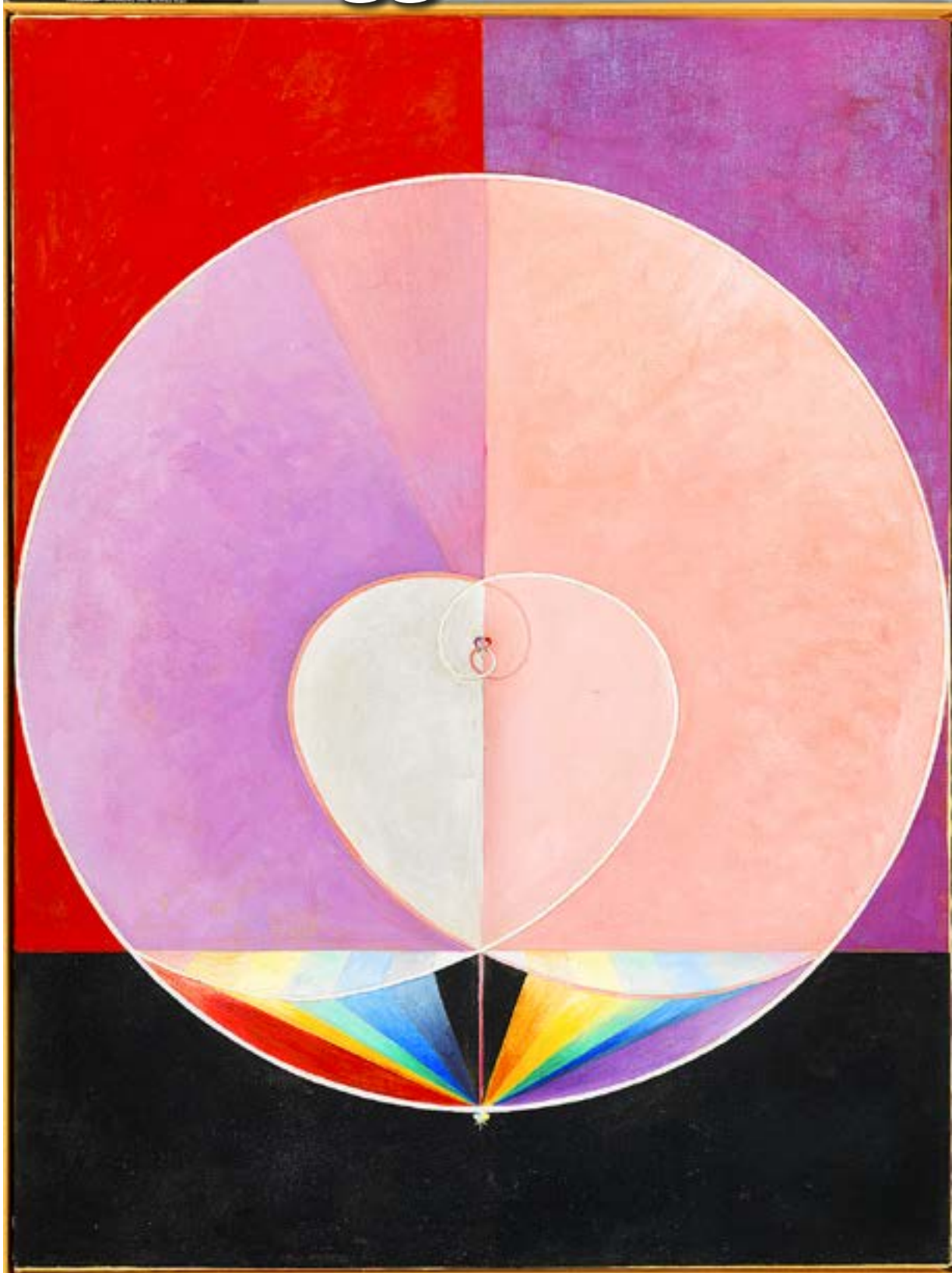
Sidan 13

Skytte vill hålla jaget kort

Sidan 19

Andlig konst ligger i tiden

Sidan 12

LEDARE JOHAN SANDBERG

Kristi kropp lider med Skutnäs

KP NÄR EN del av Kristi kropp lider, mår hela kroppen illa. Den här bibliska sanningen kan mycket väl tillämpas för Jakobstads fridsförening där man nu kämpar för att göra skäl för sitt namn.

Sedan pedofilskandalen för fyra år sedan har föreningen inlett en process med förnyelse. Som ett steg i den här processen ordnade föreningen ett seminarium i sitt bönehus i Skutnäs. Där redogjorde professorn i kyrkohistoria Jouko Talonen för den laestadianska väckelsens historia sedan 1845.

ALLT ÄR INTE frid inom fridsföreningarna. Talonen visade att det aldrig varit så. Rörelsen har splittrats ett antal gånger. Rauhan Sana dit de finlands-svenska fridsföreningarna hör är i dag en av de sju huvudriktningar som har fler än tusen anhängare.

Utmaningen och viljan i Skutnäs och troligen hela den finlandssvenska laestadianska rörelsen är nu att förhindra att historien upprepar sig. Exakt samma utmaning som moderkyrkan har.

AVSLÖJANDENA OM övergreppen i Skutnäs kom som en blixt från en klar himmel i december 2009 då förövaren redan dött. Han var predikant med stor auktoritet i rörelsen, hans ställning motsvarade i det närmaste påvens. Än idag har han anhängare som förnekar att övergreppen skedde.

Anhängarna förhindrar den helandeprocess som de drabbade nödvändigt behöver. Förnekelsen förorsakar också splittringen, både inom de drabbade familjerna och inom fridsföreningen. Det är tragiskt.

NÄR SKANDALEN VAR ett faktum valde fridsföreningen en ny styrelse. Predikantens anhängare avpollletterades från centrala poster. Sedan dess har styrelsen arbetat målmedvetet med att hjälpa de drabbade och att förnya verksamheten. Det har inte varit lätt. De har ständigt jobbat i motvind och blivit utsatta för personliga påhopp av predikantens anhängare. Det har man stått ut med för att hålla ihop föreningen. Frågan är hur länge man orkar.

Även om anhängarna saknar formell makt i Skutnäs i dag så kan man fortfarande skönja en rädsla för dem.

EN FORTSATT PROCESS av helande och förnyelse är nödvändig i Skutnäs. Sären efter skandalen är ännu inte läkta. Som lemmar i Kristi kropp bör vi alla stöda dem i processen.

Verktygen har rörelsen redan. Talonen kallade det oersättligt; Bibeln, rättfärdigheten genom tron och nåden. Prova allt utgående från det.

Men för att Kristi kropp ska kunna stöda krävs också att man tillåts stöda. Hela den laestadianska rörelsen präglas fortfarande av en slutenhet där man i rädsla för villoläror bara ger de egna predikanterna tillträde till predikstolen. Det är inte hälsosamt. Ingen människa kan utlägga Guds ord i Bibeln så rent och oförfalskat. Det är varje kristens ansvar att själv kunna prova vad som är gudomligt och vad som är mänskligt i tal och skrift. Allt ska provas! Att inte tillåta det är ett underkännande av sin egen undervisning.

”Allt ska provas! Att inte tillåta det är ett underkännande av sin egen undervisning.”

PROFILEN: ROLF BLAUBERG

”Om du misslyckas en gång med att leva ett gott liv har du alltid en chans att börja på nytt.”

Inte för bekväm i sin tro

Rolf Blauberg vet att det inte bara är kvinnor utan också män som går in i duktighetsfällan. Han vill nyansera bilden av manlighet. En man behöver inte vara en hjälte, han får misslyckas. Det kristna budskapet är att du blir förlåten och får börja på nytt.

TEXT OCH FOTO: SOFIA TORVALDS

Rolf Blauberg är en relativt ung, församlingsaktiv man. Han är en av de där som – som en kollega uttryckte det – ”egentligen inte finns”. Själv värjer han sig lite inför den klassificeringen.

– Jag kan räkna upp åtminstone fem andra män i min ålder i Helsingfors som också är aktiva i en församling. Men ofta känns könsfördelningen sådan att majoriteten av de församlingsaktiva är flickor eller kvinnor.

Vad det beror på är något kyrkan och församlingarna funderat över länge. Endel ordnar snickerkurser eller börjar bygga båtar på talko för att locka männen till församlingen.

– Det är säkert jättebra, men är det det pojkar eller unga män behöver? Det är könad verksamhet från första början. Den här verksamheten borde vara uttalat öppen både för män och kvinnor, pojkar och flickor.

Han vill inte erbjuda traditionellt ”manlig” verksamhet till pojkar och män.

– Jag tror inte att det är den bilden av manlighet kyrkan ska förstärka, för det är inte en manlighet av i dag eller en mångsidig manlighet. Om vi nu måste tala om manlighet överhuvudtaget. Jag tror inte att vi ska befästa stereotypier om att män håller på med tunga fysiska sysslor. Kyrkan borde till exempel ordna diskussionsgrupper för pojkar där de får diskutera manlighet

och tala om att det att vara man i första hand är att vara människa och inte att vara på ett visst sätt.

Den rationella mannen

En annan stereotypi som kan stänga ut män från kyrkan är den att män är rationella varelser medan kvinnor är känslamma och kan tro också på sådant som inte går att bevisa: till exempel på Gud.

– Då blir en man kanske tvungen att rationalisera bort tron. En tro går ju inte att förklara, det är ett val att tro.

Själv har han inte funderat så mycket på det där rationella eftersom han haft en barnatro. Det är först under senare år han börjat ifrågasätta sin tro.

– Det hör till att man går igenom kriser och funderar på vad man tycker. Ibland tänker jag att det inte nödvändigtvis är okej att jag blir så bekväm med min tro att jag konstaterar att jag är troende, för det blir så lätt oreflekterat. Då lever jag inte heller aktivt in i den där tron utan invagar mig i en trygghet. Jag hade en lång diskussion med en vän som inte har något emot att jag tror i sig men inte kunde förstå att jag inte regelbundet ifrågasätter vad jag tror på. Att jag nöjer mig med det utan att utmana mina föreställningar och läsa Bibeln och fråga mig ”vill jag faktiskt tro på det här?”. Det ändrade faktiskt lite på mina vanor.

Numera försöker han regelbundet hitta stunder då han hinner fråga sig själv vad han tror på och varför.

– Jag tänker att ju äldre jag blir desto oftare möter jag situationer som jag inte mött tidigare, där jag kommer till korta, situationer där jag behöver få mig själv att gå ihop med det jag tror på eller få omvärlden att gå ihop med det jag tror på. Jag har ofta blivit besviken på andra och också på mig själv.

Våga misslyckas

Han tror att det i allmänhet är svårt för människor att förlåta sig själva.

– Den villkorlösa nåden som finns inbakad i det kristna budskapet är viktig. Jag behöver både välsignelse, gemenskap och syndernas förlåtelse för

KYRKPRESEN KONTAKTA REDAKTIONEN

Ansvarig chefredaktör
May Wikström
tfn 040 153 0313
may.wikstrom@kyrkpressen.fi

Redaktion i Helsingfors
Sandvikskajen 13
00180 Helsingfors
tfn (09) 612 615 49/
040 831 6545
fax (09) 278 4138

E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktion i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A
68600 Jakobstad
tfn 040 831 3599

Redaktörer:
e-post:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Ulrika Hansson
tfn 040 831 6322

Tomas von Martens
tfn 040 831 6545

Christa Mickelsson
tfn 040 831 6788

Johan Sandberg
(Österbotten)
tfn 040 831 3599

Sofia Torvalds
tfn 040 831 6748

Nina Österholm
tfn 040 831 6836

Webbredaktör:
webred@kyrkpressen.fi

Layout: Malin Aho

Utgivare:
Fontana Media Ab

Bank: Sampo
IBAN: FI34 8000
1301 1585 40
BIC: DABAFIHH

Paradbild:
Målning av Hilma af
Klint/Emma-museet

Tryck: Botnia Print, Karleby

KYRKPRESEN ANNONSINFORMATION

Annonsredaktör:
Erika Rönngård
tfn 040 831 6614,
annons@kyrkpressen.fi

Annonspriser:
Färg 2,05 €/spmm
Svart-vit 1,65 €/spmm
Moms 24% tillkommer

Radannonser:
4,50 €/rad inkl. moms.

Familjeannonser:
1 €/spmm inkl. moms.

Lämna in din annons utan extra kostnader via annonsverket på www.kyrkpressen.fi! För familje- och radannonser per telefon, mejl eller post tillkommer 5 euro i serviceavgift.

Kyrkpressen utkommer normalt på torsdagar och inlämning av annonser sker senast torsdag veckan före.

För mera detaljer se mediekortet www.kyrkpressen.fi

Annonsförsäljning:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi
Leif Westerling
tfn 050 329 4444,
fax (09) 278 4138

Jonny Åstrand,
tfn (06) 347 0608,
eller 0500 924 528,
fax (06) 347 1018

Prenumerationer och adressändringar:
tfn 040 831 6614,
prenumerations@kyrkpressen.fi.
Adressändring sker automatiskt via din församling då du gör flyttanmälan. Om du har prenumererat via Kyrkpressen kontaktar du oss.

Prenumerationspriser:
Finland & Norden 65 €
Utlandet 84 €

att det händer att jag ställer upp mina ideal så högt att jag sällan når upp till dem. Och jag tror att jag inte alltid ställer upp mina ideal enligt min egen förmåga utan efter normer som kommer utifrån. Det är något som vi talar för lite om när det gäller pojkar. Det finns klara bilder om hurdan en man är: han är rakryggad, klarar av att alltid vara ärlig och hederlig. Det är fina, allmänmänskliga dygder, men ingen kan alltid leva upp till dem. Många tonårspojkar tror att en man ska vara någon sorts hjälte. Men du kan inte vara en hjälte i allt du gör.

Det kristna tron att det alltid finns förlåtelse, att man har ett egenvärde oberoende av sina prestationer, gör det kanske lättare att misslyckas.

ROLF BLAUBERG har forskat i sverigefinska böcker om klass och kön. – Där är det så gott som alltid männen som far illa, medan kvinnorna kan hitta en trygghet i skolan och klättra upp för pinnarna på klasstrapstegen. Männen blir alkoholister eller knarkar ihjäl sig.

– Oavsett vad någon annan säger så har jag en religion som säger att jag är alltid värd en annan chans. Det finns åldrar då det som föräldrarna säger till dig inte räcker. Det skadar aldrig att höra det från annat håll också. Om hela samhället hela tiden säger "du måste lyckas, du måste lyckas" så väger det inte så tungt även om dina föräldrar säger att misslyckande är ett sätt att lära sig. Det betyder att här hemma duger du som du är men när du går ut genom dörren så duger du inte längre.

Själv tror han på att vi behöver ha rum att misslyckas. Det är en möjlighet, något man kan lära sig av. Annars sker ingen utveckling.

– Det tycker jag är en så fin tanke: du

är aldrig färdig som människa utan det finns alltid plats för utveckling. Det är inte en skyldighet att utvecklas, det får inte vara en skyldighet, men det är ett privilegium. Om du misslyckas en gång med att leva ett gott liv har du alltid en chans att börja på nytt.

Rolf Blauberger avhandling i litteraturvetenskap handlar om klass, etnicitet och kön i sverigefinsk litteratur. Han har funderat mycket på hur vårt samhälle ser ut, om det någonsin är okej att blunda för andras problem.

– Till kyrkans uppgift hör att få syn på alla, utan att särskilja mellan individer. Alla måste vara välkomna utan förbehåll. Det är lättare att säga än att leva upp till, men det är idealet och så måste det vara.

ROLF BLAUBERG

LITTERATURVETARE SOM SIKTAR PÅ ATT BLI MODERSMÅLSLÄRARE. 28 ÅR.

MEDLEM I JOHANNES FÖRSAMLINGS FÖRSAMLINGSRÅD I HELSINGFORS.

INTRESSERAD AV JÄMSTÄLLDHETSFRÅGOR OCH HUR KYRKAN MÖTER MÄNNISKOR. VILL JOBBA FÖR ATT UNGA SKA KÄNNA ATT DE HAR EN PLATS I KYRKAN OCH I SINA FÖRSAMLINGAR.

Lekholmen får egna ungdomsledare

LÄGERLIV. Församlingarnas lägerö Lekholmen utanför Helsingfors kommer att höja profilen nästa sommar.

– Det finns planer på att församlingarnas ungdomsverksamhet helt ska flytta ut till Lekholmen på somrarna. Alla tre Helsingforsförsamlingar ska ansvara för en period och anställer varsin ungdomsarbetsledare för den tiden, berättar **Ste-**

fan Forsén, kyrkoherde i Matteus församling.

Också samfälligheten kommer att bidra med medel för anställning av personal.

Målet är att skapa mer verksamhet på holmen utöver de barn- och konfirmandläger som ordnas av församlingarna.

– Tidigare har lägren varit en sak för sig och den öppna holmboverksamhe-

DET BLIR många skriftskolläger på Lekholmen i sommar men också öppen verksamhet för alla Helsingforsunga.

FOTO: KP-ARKIV/MAO HOLMBERG

ten en sak för sig. Nu hoppas vi att det motsatsförhållandet ska försvinna, säger **Ulf Skogström** vid samfälligheten.

– Målet är Helsingforsungdomar ska ha en plats att komma till som är betydelsefull för dem, där det är lätt att möta Gud och varandra och där församlingarna har personal på plats för att garantera verksamhe-

tens kvalitet, säger Forsén.

De gamla holmledartjänsterna finns inte kvar.

– De praktiska städ- och underhållsuppgifterna har ökat mycket på holmen under de senaste åren, konstaterar Skogström.

Nu ska församlingens personal få koncentrera sig på besökarna. Servicen sköts via underleverantörer.

■ NINA ÖSTERHOLM

DEN HÄR våren sitter många församlingsrådsmedlemmar och grubblar över om de ska ställa upp i höstens församlingsval. Blir det stopp – eller en period till?

Kontinuitet eller nystart?

FÖRSAMLINGSVAL. När det blir val i Esbo i höst finns det en risk för att mer än hälften av församlingens medlemmar byts ut. Då måste de som suttit med länge vara redo att fungera som mentorer för de nya.

TEXT: SOFIA TORVALDS
ILLUSTRATION: MALIN AHO

När Esbo svenska församlingens församlingråd skulle bestämma vem som skulle sitta i valnämnden inför församlingsvalet märkte medlemmarna att det var många som inte planerade att ställa upp för omval.

– Runt hälften, tipsar församlingens rådsmedlem **Stig Kankkonen** som också hör till dem som knappast ställer upp i höstens val.

Det är just i dessa tider de som sitter i församlings- och kyrkoråden börjar snegla på varann och ställa sig själva

frågan: Vill jag fortsätta? Har jag utträttat det jag ville eller satsar jag hellre på något annat?

– En tumregel som jag hört om är att om en tredjedel av medlemmarna i ett förtroendeorgan byts ut, då garanteras kontinuiteten. Om hälften är nya är det ganska radikalt, säger Kankkonen.

– Men det beror också på dem som blir kvar. Om de alla suttit i bara en period är det kanske inte så bra att det kommer så många nya medlemmar. Men om de har lång erfarenhet tror jag att det går bra.

Mitt råd till nya rådsmedlemmar är: fråga, fråga, fråga!

Annika Olsen-Nyberg

Själv tvekar han att ställa upp för omval inte på grund av bristande intresse för arbetet utan på grund av brist på tid. Lite bekymrad känner han sig då han tänker på församlingens råden och rekryteringen av nya medlemmar.

– Den naturliga kontakten till kyrkan blir allt tunnare. Om en person som haft liten kontakt till både kyrka och församling sedan ska sitta och bestämma om församlingens angelägenheter kan det bli en utmaning. Här tror jag att kyrkan och församlingen måste känna sitt ansvar.

Han menar att det handlar både om att veta något om teologi och att veta något om hur kyrkan och församlingarna är uppbyggda.

– Man måste veta vad Kyrkostyrelsen är, vad de olika utskotten gör. Jag tror att det finns en risk för att en nyvald medlem i församlingens rådet blir frustrerad. Han eller hon tror kanske att det bara är att bli invald och fräsa

på och glömma hur många formaliteter församlingens rådet måste beakta. Då kan hela systemet kännas gammalmodigt, stelt och styvt.

Ställ frågor!

Annika Olsen-Nyberg har suttit i Esbo svenska församlingens församlingråd i två perioder. Hon säger att det finns både risker och fördelar med att medlemmar byts ut.

– Det finns en kunskap som går förlorad när de som suttit med länge försvinner. De har kunnat förklara sådant som inte varit tydligt för nybörjarna. Å andra sidan bidrar nya rådsmedlemmar med nya synvinklar och nya sätt att se på saker och ting.

Själv är hon i princip beredd att ställa upp för nyval, men vill inte fatta beslutet riktigt än.

– Om man vill ta del av arbetet genom att sitta med i olika utskott måste man räkna med att det kräver en

del tid. Jag vill vara säker på att jag hinner med det innan jag tackar ja.

Vad tycker då **Annika Olsen-Nyberg** att krävs av den som ställer upp i församlingsvalet?

– För mig själv har det handlat om att ha en genuin medmänsklighet och en tanke om att alla församlingens medlemmar ska få sin beskärda del av församlingens verksamhet. Den som sitter med i församlingens rådet lär sig också förstå vad som ligger bakom beslut som för en utomstående kan verka orimliga.

Hon har själv upplevt att medlemmar som suttit med länge och är vana med den kyrkliga byråkratin kan fungera som mentorer för nya medlemmar.

– Själv har jag känt att jag blivit väl emottagen och att det varit lätt att kolla saker jag varit osäker på med erfarna medlemmar. Mitt råd till nya rådsmedlemmar är: fråga, fråga, fråga!

Påven fick betyg

PÅVEN. Franciskus första år har varit spännande för dem som analyserar katolska kyrkan.

TEXT: SOFIA TORVALDS

För ett drygt år sedan, den 13 mars, blev **Jorge Mario Bergoglio** påven **Franciskus**. Hans första år har analyserats av många: Är han den räddare katolska kyrkan längtat efter? Eller har ingenting hänt?

Det svar de flesta verkar komma till är både ja och nej.

Franciskus har blivit känd för sin ödmjukhet: för att köra en urgammal bil, vägra bo i det pävliga residenset och omfamna svårt sjuka människor i ett försök att ge dem deras värdighet tillbaka. Det här, menar den schweiziska teologen **Hans Küng** i tidningen *The Economist*, är en ändring i sig, ett framgångsrikt försök att rädda den katolska kyrkan. Samtidigt, skriver samma tidning, för påven en politik som är honom välbekant från hemlandet Argentina. En Vatikan-diplomat sammanfattar taktiken med orden: Franciskus känner bara till en sorts politik, och det är Peronism. Till den taktiken hör den klassiska populistiska metoden: att över huvudet på eliten försöka nå folket med hjälp av gester och kommentarer som får stora rubriker.

De flesta som analyserar Franciskus första år är överens: påven har redan hunnit skaffa sig många fiender, kanske framför allt bland de italiener som har ett starkt nätverk och mycket makt i Vatikanen.

Det som många vanliga katoliker förväntar sig är konkreta förändringar: mera utrymme och makt för kvinnliga teologer, en mildare syn på skilsmässa och preventivmedel. Som det nu är glider katoliker på de flesta håll i världen allt längre från kyrkans officiella lära. En färsk undersökning visar att det numera främst är katoliker i Asien och Afrika som är på samma linje som Vatikanen när det gäller många centrala frågor om tro och attityder.

KARLEBY ASKONSDAG

Röda kors i pannan

Ett tiotal besökare vid askonsdagens finska gudstjänst i Karleby lämnade kyrkan med ett korsformat brännmärken i pannan.

Askblandningen som pastor **Hannu Kuusniemi**

mi tillverkat enligt kyrkohandboken visade sig skada huden på en del besökare, skriver *Kotimaa*24.

– Det verkar som om blandningen av aska från gran och tall med vatten orsakar en reaktion, säger *Kuusniemi* och föreslår att tillverkningsanvisningarna

i handboken ses över.

Enligt kemiprofessor **Pipsa Hirva** uppstår lätt en basisk lösning när man blandar aska och vatten. Starka baser är frätande. Ett av förslagen som gjorts i diskussionen på prästernas Facebooksida är att man endast använder aska utan vatten.

SPELAR ORGEL

”Lehtola var själv kantor sex år i en församling. Ändå är det den tre år långa tjänstedigheten han minns varmast. Kyrkan var inte hans plats.”

HBL intervjuar Jan Lehtola, som skiljer mellan orgelkonsten och kyrkan.

JERUSALEM PERGAMENTFYND

Nya Dödahavsrollar funna

Nio pergament från Dödahavsrollarna som upptäcktes på 1940-talet har återupptäckts i Jerusalem. De minimala dokumenten har legat bortglömda i Israel Antiquities Authoritys klimatreglerade lager i över sextio år.

Det lär dröja innan forskarna kan studera pergamentbitarna. Först ska man göra förberedande forskning.

Forskarna räknar med att de kan innehålla överraskningar, men ändå inga sådana som revolutionerar det andliga livet, skriver *The Times of Israel*.

TORSTEN OCH TUA Sandell är utsända via Esbo svenska församling och Slef. Deras understöd påverkas inte.
FOTO: KP-ARKIV//JOHAN SANDBERG

Esbo delat om pengar till missionen

UNDERSTÖD. I en jämn omröstning beslöt kyrkofullmäktige i Esbo att inte återinföra understöden till Slef och Sley.

TEXT: NINA ÖSTERHOLM

Sedan 2007 har Esboförsamlingarna inte beviljat budgetmedel åt Svenska lutherska evangeliföreningen (Slef) och dess finska motsvarighet (Sley) på grund av organisationernas syn på homosexuella och för att de inte godkänner kvinnor i prästämber.

Tidigare i vintras såg det ut att bli en ändring i bidragspolitiken inom Esbo. Gemensamma kyrkorådet röstade i februari för att bidragen till Slef och Sley skulle återinföras.

Gemensamma kyrkofullmäktige, som har beslutanderätt i ärendet, röstade ändå ner förslaget med rösterna 29-26 på sitt möte förra veckan.

– Jag är av den åsikten att alla missionsorganisationer borde behandlas lika, säger **Stig Kankkonen**, medlem av kyrkofullmäktige.

Han hänvisar till det nya avtalet som Kyrkostyrelsen slutit med alla missionsorganisationer gällande gemensam finansieringen av missionsarbetet. Avtalet innebär att det internationella arbetet samordnas och varje missionsällskap har nu förbundit sig vid att verka en-

ligt kyrkans missionsstrategi och verksamhetsprinciper.

– Men avtalet har tyvärr varit i kraft en så kort tid att alla fullmäktigeledamöter inte riktigt vågade lita på vad det egentligen betyder. Jag hoppas att det nya avtalet ska väga tyngre med lite ålder på nacken, säger Kankkonen.

Egna utsända stannar

Torsten och Tua Sandell är sedan februari Esbo svenska församlings utsända i Främre Asien genom Slef.

– Fullmäktiges beslut påverkar inte paret Sandells arbete. Församlingen kan själv välja vilka missionärer de stöder. Det är det enskilda församlingsrådet som fattar beslut gällande avtalsmissionärer. Fullmäktige råder över budgetmedel till missionsorganisationerna, säger **Roger Rönnberg**, kyrkoherde i Esbo svenska församling.

Han tycker att frågan om missionsunderstöden är mångfacetterad även om han förstår fullmäktiges beslut att inte stöda Slef och Sley.

– Alla ska följa samma spelregler, vi har lagar om jämställdhet som gäller också kyrkan. Å andra sidan vill jag ju tro att det nya avtalet med Kyrkostyrelsen gör att alla organisationer nu börjar följa dessa regler.

Stöden till missionsorganisationerna behandlas årligen av gemensamma kyrkofullmäktige i Esbo.

Unga vuxna söker varandra i kyrkan

BORTTAPPAD. Det finns få naturliga samlingsformer i kyrkan för unga vuxna utan barn. Många söker en meningsfull gemenskap.

TEXT: NINA ÖSTERHOLM

För närvarande hör närmare 90 procent av 15-19-åringarna till kyrkan. Därefter börjar siffrorna dala.

– Jag tycker att vi i församlingen brister på den här punkten, det saknas fungerande modeller för hur vi ska möta unga vuxna och vuxna utan barn, konstaterar **Daniel Jakobsson**, ungdomsledare i Matteus församling i Helsingfors.

I veckan arrangerade Matteus församling ett "möjlighetsmöte" där man efterlyste idéer för församlingens arbete bland unga vuxna. Under mötet, som samlade en handfull intresserade, steg kyrkans egen ungdomsriksdag, Ungdomens kyrkodagar (UK), fram som en idealbild av församlingen.

– På UK känner jag mig hemma, det är ett av mina andliga hem, sa **Rolf Blauberg** och fick medhåll av de flesta närvarande.

En av hemligheterna med UK ligger i kontinuiteten.

– Det är ofta samma människor, lite äldre ungdomar, som återkommer under flera år. Trots att du kanske flyttat till en ny studieort träffar du ändå dina gamla bekanta på UK. Det är lite som en klassträff, säger **Patricia Högnabba**, teolog och ungdomsledare i Matteus.

Enligt henne är gemenskap det allra viktigaste för människor. Utmaningen ligger i att hitta de som söker en gemenskap och att bygga upp den.

Att bygga upp relationer och gemenskap gäller inte bara mellan unga vuxna utan också i relation till församlingens anställda.

– Jag har märkt att unga vuxna som har en stark känsla för den egna församlingen ofta kommer från församlingar där ungdomsarbetet länge letts av samma

GEMENSKAP MED varandra, runt en kopp kaffe eller över en bit mat, är vad unga vuxna önskar sig av kyrkan. Ungdomens kyrkodagar lyfts fram som en idealbild av församlingen.
FOTO: KP-ARKIV/NINA ÖSTERHOLM

personer. Det är jätteviktigt att det finns någon som man känner igen när man kommer till kyrkan.

Lägerlängtan

Det som också kom fram under mötet var att speciella mässor som Puls, Taizé eller kvällsmässor svarar mer på de unga vuxnas behov jämfört med vanliga hög-

mässor. I allmänhet önskas lågtröskelverksamhet, kaffe och samtal eller talkoträffar där man gör något konkret medan man umgås. Dessutom önskades olika former av läger.

– Vi vet att läger är den viktigaste verksamhetsformen för ungdomar. Det är väl självklart att unga vuxna också har lägerlängtan kvar,

kommenterar Högnabba.

Under kvällen diskuterades också vad som är församlingens uppgift. Är det verkligen kyrkans grej att koka kaffe, bjuda på mat och erbjuda plats för fri gemenskap?

– Det tycker vi att det är. De här unga vuxna är vår församling och att de träffas har ett värde i sig.

mer än
ORD

MER ÄN ORD Trovärdig efterföljelse i en kyrka på väg

Björn Vikström

”Frågan kvarstår: Kan vi bevara vår respektable folkskyrka modell, eller måste vi ta ut de yttre förutsättningarna i samhället för församlingens existens? Det är något nytt vi behöver fundera på!”

Biskop Björn Vikströms nya bok utkommer den 22 mars!
Hft. 24,90

Fontana Media
www.fontanamedia.fi
tfn (09) 612 615 30
info@fontanamedia.fi

EN HUND på promenad vill gärna ha kontakt med Mariitta Koskiniemi.

Naturen kan hela och vårda

HÄLSOFRÄMJANDE. Projektet Grön omsorg i Österbotten hoppas inspirera företagare att satsa på hälsofrämjande verksamhet med natur och djur.

TEXT OCH FOTO: YVONNE DJUPSJÖBACKA

Det är ingen ny erfarenhet att naturen har en positiv inverkan på människans hälsa. Men det är först under senare år som den insikten har använts professionellt för att främja hälsan. På finlandssvenskt håll pågår det första projektet *Grön omsorg i Österbotten* sedan ifjol. På finskt håll har motsvarande verksamhet funnits sedan 2008.

Grön omsorg innebär hälsofrämjande verksamhet med hjälp av natur, djur och lantlig miljö.

– Jag tror att vi alla vet att vi mår bättre efter en tur i naturen. Det finns forskning som visar hur positiv inverkan djur och natur har på oss. Vår puls, vårt blodtryck, våra hormoner, med mera, påverkas. Även kognitivt märks

”I dag behövs grönområdes-lantgårdar där människor med särskilda behov är delaktiga i en meningsfull sysselsättning.”

Mariitta Koskiniemi

det att vi blir mer koncentrerade och lugnare i naturen, säger **Mariitta Koskiniemi**, som är projektarbetare.

Grön omsorg i vården är framför allt tänkt för människor med speciella behov. Då avses människans alla behov, inte bara fysiska sådana. Även själen och anden behöver må bra.

– Vi räknar ofta det vi gör när vi är ute som det viktigaste. Men själva varandet i naturen är jätteviktigt för hälsa och välmående. Då får vi en relation mellan kropp och själ och det kan användas i terapisyfte. Det har vi glömt bort i vårt stressamhälle.

Den andliga delen berör människan på det djupaste planet. Mariitta Koskiniemi känner att hon har kontakt med naturens skapare när hon rör sig i naturen.

– Jag bejakas som den jag är och blir mer sann som människa.

Naturen anses ha en speciellt helande effekt på människor som lider av utmattning och sjukdomar.

– Det gäller även handikappade, personer med missbrukarproblem, psykiska problem, utbrändhet, minnesstörningar eller barn och unga med

särskilda behov.

På landsbygden fanns förr många lantgårdar och kontakten med djur och natur fungerade ofta av sig själv.

– I dag behövs grönområdeslantgårdar där människor med särskilda behov får vara delaktiga i meningsfull sysselsättning i lantlig miljö. Tanken är att de ska få känna att de vårdar, inte att de utsätts för vård.

Vårdande trädgårdsmiljöer

Även trädgårdar kan vara en viktig rekreativskälla och få oss att må bättre. Själv har Mariitta Koskiniemi en stor trädgård och dit söker sig gärna besökare för en stunds avkoppling.

– I många äldreboenden har man tagit med trädgården på ett professionellt sätt i vården och det har visat sig att också äldre med svår oro blivit lugna i naturens närhet.

Tanken med projektet är att företag med verksamhet inriktad på grön omsorg ska användas mer i den offentliga vården.

Information sprids via seminarier, studiebesök och nätverksträffar som ordnas av projektet i Österbotten och

också genom de besök i kommuner som projektkoordinator **Lena Kallio-koski** och Mariitta Koskiniemi gör.

– När vi börjar prata om Grön omsorg med kommunala tjänstemän inom social- och hälsovårdsväsendet vet de inte riktigt vad det betyder, men sedan visar det sig att de nog känner till naturens betydelse till exempel inom äldreomsorgen och att de redan i viss utsträckning använt sig av den.

Till exempel i Åbo använder staden i vårdsyfte ett företag som regelbundet kommer med skolade hundar till äldreomsorgen. I Toiska familjehem i Ilmajoki, som tar hand om utsatta barn, används hästar i terapisyfte.

– Projektet kartlägger intresset för grönområdesföretagsamhet i Österbotten och undersöker vilka behov som finns här.

Huvudman för projektet är Centria yrkeshögskola och finansieringen fås till 88 procent av Europeiska regionala utvecklingsfonden via Österbottens förbund. Projektarbetare Mariitta Koskiniemi är anställd av Folkhälsans förbund för det här projektet, som avslutas den sista december i år.

ETIK AKTIER

Barnarbetet måste bort

Genom Ethos aktiefond Sverige är Svenska kyrkan aktieägare i Stora Enso. Bolaget äger 35 procent i pakistanska Bulleh Shah. Kyrkan kräver nu bolaget på en handlingsplan och löfte om oberoende granskning av arbetet för att säkerställa barnens bästa.

– Vi följer Stora Ensos agerande, både i Kina och i Pakistan. Gör vi bedömningen att vi inte får gehör för våra krav eller om vi tycker att framstegen är för långsamma så överväger vi att sälja, säger **Sara Nordbrand**, som arbetar med hållbara investeringar på Svenska kyrkan.

BISKOP ÅSIKT

”Det är nog en aning förtrettsamt att Päivi Räsänen i sitt arbete som minister har ansvar för kyrkliga frågor.”

Biskop Irja Askola i en intervju i Helsingin Sanomat.

JIPPO KLIMAT

Kyrkorna mörknar för miljön

Den 29 mars uppmanar Världsnaturfonden WWF oss att släcka alla onödiga lampor för en timme. Många kyrkor deltar också i år. Bland annat i Åbo

kommer såväl Domkyrkan, Mikaelkyrkan, Martinskyrkan, S:t Marie kyrka som Pikis kyrka att släcka all utomhusbelysning klockan halv nio på kvällen.

Earth Hour är världens största klimatjippo. Årets slogan lyder ”Use your Power” (ung. Använd din energi).

Lagom passar bra när brödet blir till

VÅRT DAGLIGA BRÖD. Konsten att höfta gör bakandet roligare och ta vad du har-brödet förnöjer.

TEXT OCH FOTO:
CHRIBBE AARNIO

För inte så länge sedan stötte jag på en artikel om fotografen Arno Rafael Minkkinens teori om Helsingfors busstation. På stationen finns många bussar som startar på samma rutt. Du väljer en av bussarna, men redan efter ett par hållplatser inser du att många andra också valt samma buss. Det börjar bli packat och ont om sittplatser så du åker snabbt tillbaka och väljer en annan buss. Men poängen är att alla bussar är fullsatta i något skede. Det är bara om du åker länge nog med den valda bussen som du hittar en unik rutt.

Minkkinens teori: håll ut och lita på din vision. Som livsvisdom är den ovärderlig. Som hobbybagare har jag inspirerats av min mormor.

Hon skrev en gång ett recept till min syster, där måttenheterna var "lagom" och "passligt".

Jag känner på en deg om den kräver en "rejäl näve" eller bara "passligt" med mjöl till för att bli perfekt (även det en mycket subjektiv värdering). Att hitta tre halvfulla mjölpåsar i skåpet och göra ett ta vad du har-bröd är mitt sätt att baka. Läser jag ett recept så stänger jag gärna boken innan jag sätter i gång. För det här brödet rekommenderar jag att variera de torkade frukterna, kanske mjölsorterna och varför inte göra den på surdeg i stället för jäst? Välj det som passar din busslinje.

Vårt dagliga bröd är en serie recept och tips på hur man får till olika sorters läckert matbröd. Serien publiceras i vartannat nummer av Kyrkpressen.

BRÖD MED TORKAD FRUKT OCH VALNÖTTER

FÖRDEG

- 2 1/2 dl vetemjöl
- en bit jäst stor som en ärtä
- 1 dl vatten
- en halv nypa salt
- DEG / BORTGÖRNING
- 10-12 dl vetemjöl
- 5 dl vatten
- 25 gr jäst
- 2 1/2 dl speltflingor
- 2 1/2 dl russin
- 2 1/2 dl torkade tranbär
- 70 gram valnötter (krossade med mortel)
- 100 gr smör (rumstemperatur)
- 2 msk socker
- 20 gr smör till formarna

• Lös upp jästen i vattnet. Tillsätt vetemjöl och salt. Knåda tills degen släpper kanterna. Låt degen vila i en lätt oljad plastbunke i minst tre timmar, eller ett dygn i kylskåp. Fördegen gör jäsningskraftigare och brödet får bättre smak.

BORTGÖRNING

• Lös upp jästen i vattnet. Blanda med fördegen, ca 10

dl vetemjöl, speltflingorna och sockret. Knåda försiktigt ihop. Tillsätt smöret lite åt gången. Arbeta sist in de torkade frukterna och valnötterna. Tillsätt ev. mera vetemjöl.

• Låt degen vila 1 h. Lägg sedan upp degen på ett mjölat bord och dela i två bitar. Rulla ihop till två runda bollar och låt vila 10 min.

• Smörj två brödformar. Forma bitarna till bröd och lägg i formarna. Låt jäsa i ca 45 min., täckta med duk.

• Värm ugnen till 250 grader. Spruta in vatten med en blomspruta innan du lyfter in formarna. Fukten mjukar upp degytan så att brödet kan expandera.

• Sänk temperaturen till 180 grader efter fem minuter. Låt bröden gräddas, men lufta ugnen en gång till efter en kvart. Grädda bröden ytterligare en kvart. Stjälp upp bröden på ett galler. Lägg bröden ytterligare fem minuter i ugnen, så att brödet får fin skorpa.

VÅGA FRÅGA

Sociala färdigheter övas

Vi har två dagisbarn, 3 och 5 år gamla. Det är mycket syskonrivalitet mellan dem även om de också kan leka långa stunder fint tillsammans. Hur gör man för att minska avundsjukan och få dem att sluta vara våldsamma mot varandra?

• JAN-ERIK "NANNE" NYBERG är familjerådgivare och svarar på läsarförfrågor om familj och relationer.

DIN FRÅGA har inte några enkla svar, men den är viktig att ställa. I barndomen och i de trygga relationerna inom familjerna har vi de bästa förutsättningarna att lära oss att hantera svåra känslor som avundsjuka och ilska. Där tillägnar vi oss de grundläggande mönster som vi senare använder när vi hanterar konflikter. En del föräldrar vänder ryggen till, tänker att det är bäst att låta barnen lära sig av varann. Det kan leda till att den som är fysiskt eller psykiskt starkare dominerar över sina syskon. Andra föräldrar griper alltid in och tar över. Det kan leda till att barnet börjar manipulera föräldrarna för att få sin vilja igenom. Så hur ska man bete sig?

JAG TROR det är bra att barnen själva får ta ansvar för sin relation till varandra. Men ibland behöver de få resonera med oss vuxna. Barn känner ofta varandras personlighet bättre än vi föräldrar gör, men de behöver oss som bollplank. Ibland måste vi gripa in och sätta gränser. Barnen tränar sina sociala färdigheter och inläringen ska ske i växelverkan med varandra och med oss vuxna. Målet är inte att vi aldrig ska behöva gripa in, eller att barnen alltid ska vara sams, men att barnen lär sig hantera sina känslor i de svåra situationerna.

Avundsjuka är en jobbig känsla, som jag tror har sin grund i en oförmåga att känna sig älskad. Att vilja ha det som den andra har är inget onaturligt. Men om det ger mig en outhärdlig känsla handlar det om något annat än den röda bilen som just nu är i fokus. Ibland behöver barnen bara hjälp med att skifta fokus. Barn som lätt behärskas av sin avundsjuka behöver mycket bekräftelse på att de är älskade. Tyvärr leder avundsjukan ofta till det motsatta. Vi blir irriterade och avvisande mot dem. Vi uthärdar inte att se de känslor som vi inte själva kommer till rätta med. På latin heter avundsjuka invidia. Det betyder oförmåga att se. Det syftar på oförmågan att se det vi har.

NÄR BARN blir våldsamma behöver de hjälp. Vi behöver skydda den som är svagare, men den starkare kan också behöva stöd. Problemet uppstår inte i det ögonblick när någon börjar skrika på mamma. Då behöver vi sätta oss ner tillsammans med barnen och fundera på vad som är svårt. Genom att tillsammans hitta andra sätt att lösa konflikter, och visa var gränserna går, gång efter gång, lär vi barnen att hitta sätt att hantera konflikter utan våld. Det kan handla om att byta lek, att kompromissa, eller enkla regler för hur länge någon får "panta" på en leksak. Här kan barn vara väldigt uppfinningsrika och överraskande generösa mot varandra. Lycka till.

Fråga KP:s expertpanel

I KP:s frågespalt besvaras frågor om tro och andlighet av präster i den lutherska kyrkan. Frågor om relationer, hälsa, familj och fostran besvaras av sjukskötare och kyrkans familjerådgivare. Redaktionen behöver ditt namn och dina kontaktuppgifter, men du får gärna ställa din fråga anonymt i tidningen. Redaktionen väljer och editerar frågorna. Adressen är redaktionen@kyrkpressen.fi eller Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors. Märk kuvertet "FRÅGA". Panelen besvarar frågor endast i tidningen.

DE TORKADE frukterna och mjölsorterna kan varieras för att göra det här brödet lämpligt för just dig.

PÅ TVÄREN SOFIA TORVALDS

Den religiösa dialekten

Häromdagen gjorde jag ett dialekttest på nätet. Jag fick sex poäng av tio och la ut resultatet på Facebook. Fem av de där sex poängen fick jag genom att gissa. Jag skäms inte

särskilt över det här, trots att jag själv kommenterade mitt resultat med att jag borde "skickas någonstans för att lära mig prata som folk". Jag är inte dialektkunnig, nej. Men för det mesta har jag klarat mig bra ändå eftersom jag inte rört mig i dialektkretsar.

Genast började jag grubbla över om man kunde göra ett liknande test för det religiösa språket. Till exempel så här: Vad betyder ordet återlösning? a) en kemisk process b) något hotfullt som man inte vill vara med om c) att Jesus friköpte mig ur syndens ... –

och genast märker jag att så fort man förklarar ett religiöst ord snubblar man på nya.

Det är så man börjar känna sig riktigt irriterad.

Och då tänker jag: det religiösa språket får aldrig vara en djungel, något man måste genomtränga för att

nå fram till en betydelse. Man kan inte kräva att folk ska ha en sådan envishet och längtan att de vill manövrera sig genom metaforerna.

Säger du "lammets blod" finns det en massa människor som inte förstår vad du menar men samtidigt

blir irriterade och framkallar bilder av karikatyrkristna i sitt inre. Men det hemska är att efter ett tag vänjer du dig vid uttrycket. Det ogenomträngliga bli genomlyst. Karikatyren bleknar. Då har du rört dig tillräckligt länge i religiösa kretsar.

Ska det vara så?

VÄGSÖKARE. Björn Vikström brottas med den undflyende och fascinerande frågan om innehåll – trons och kyrkans.

Innehåll enligt biskop

TEXT: MAY WIKSTRÖM

Herdabrev kallas den bok som en biskop förväntas skriva någon gång under sin ämbetsperiod. Det är en slags teologisk varudeklaration och programförklaring. På lördag utkommer Björn Vikström med sitt, *Mer än ord*.

Man kan undra vilken tid på dygnet en medial och upptagen biskop överhuvudtaget skriver en teologisk bok. Och sitter traditionen med herdabrev längre i vår tid?

– Svaret på den första frågan syns väl i det faktum att det har tagit mig fyra år ... Men det här var något jag ville göra och tycker är viktigt. Våra präster har så lite tid att fördjupa sig i teologi. De läser in sig på det de ska tala om, men det blir inte av att fördjupa sig. Jag ville skriva till dem, eftersom det är biskopens ansvar att syssla med teologi.

Å ena sidan ... å andra

Av tradition är just prästerna den huvudsakliga målgruppen för herdabrevet. Det vill Vikström inte hymla med. Men eftersom han ger sig i kast med vad folkkyrkan ska vara framöver hoppas han att boken ska intressera på ett bredare plan, "folket" – kyrkans folk. En grundtanke är att kyrkan ska formas gemensamt av kyrkans medlemmar, anställda och förtroendevalda. I skrivprocessen ser han tydligt sin egen kamp som teolog.

– För mig har det alltid varit väldigt viktigt med folkkyrkans låga trösklar. Samtidigt har jag med åren kommit till att det här med att vara kristen måste göra en skillnad. På vilket sätt ska tron synas och bli kropp? Utan att fuska bort den öppna och välkomnande folkkyrkan behöver vi veta att tron är något mer än bara ett passivt vilande i den öppna famnen.

I nästa veva skyndar han sig, precis som han gör boken igenom, att betona att det inte får leda till en indelning i "bättre och sämre" kristna. Han ser själv sin ambivalens tydligt – så pass att han ursäktar den i sitt inledningskapitel.

– Jag försöker jobba mellan olika perspektiv och hitta en väg framåt. Luthersk folkkyrkoteologi har tagit avstånd från pietismens syndakataloger. Det är bra, men det har slagit över i en passivering i folkkyrkan. I kristendomen finns det en inbyggd förväntan att vi ska vara en Kristus för vår nästa. Inte enbart som en allmän godhet, utan som något just tron inspirerar oss till.

Vikström menar att den pluralistiska kultur vi lever i tvingar kyrkan att

GÖRA SKILLNAD Biskop Vikström söker en tro som syns utan att bli andligt högmod.
FOTO: ANDERS EKLUND

"I kristendomen finns det en inbyggd förväntan att vi ska vara Kristus för vår nästa. Inte enbart som en allmän godhet, utan som något just tron inspirerar oss till."
Björn Vikström

definiera vad den är.

– Den enhetskultur där kyrkan var en självskriven del finns inte längre. Då blir det på ett nytt sätt angeläget att förklara: "Vad är egentligen poängen med att vara kyrka?"

Från att ha varit "en svuren vän av folkkyrkan" anser han därför att det är en nödvändighet att höja kyrkans profil. Men då måste den också få grepp om vad den vill vara.

– Jag hoppas att det jag har skrivit ska inspirera – och kanske provocera – till samtal. Att någon hittar argument i min bok, någon kanske argument mot den.

Det är du beredd att ta?

– Ja, självklart! Fastän insändare och annat kan kännas nedrivande så är det viktigaste ändå att samtalet mellan dem som tänker olika inte tystnar.

Bibelsynen svårast

Svårast att få till pränt var kapitlet om Bibeln och hur den ska läsas. Ska den tolkas? I hur hög grad? Ska den inte tolkas alls? Vilka följder får det?

Synen på Bibeln ligger bakom de stora smärtpunkterna i folkkyrkan, de som hafsigt ofta kokas ner i offentligheten till låsta poser som handlar om kvinnor i prästdräkt och inställningen till homosexuella. Teologiskt handlar det inte om "för" eller "mot" utan om hur man ser på Bibeln. Den klyftan är djup, och den syns också i Borgå stift.

Björn Vikströms syn är att Bibeln måste tolkas som en helhet. I herdabrevet skriver han: "Bibeltrohet handlar om att ta denna pågående tolkningshistoria på allvar och beakta att en tradition hålls levande bara om den ständigt tolkas på nytt in i nya människors situation och språk".

– Vi lurar oss själva om vi inte erkänner att det finns spänningar inom Bibeln, bibelverser som säger det ena och andra som säger det andra. Då måste vi välja hur vi ska tolka dem, säger han.

På frågan om kyrkan kan rymma dem som tänker diametralt olika i det här fallet svarar han med en allvarsam suck:

– Det lyckas, så länge som vi inte ifrågasätter varandras ärliga uppsåt. Om vi kan enas om kärnan i tron.

Och vilken är den?

– Dopet och nattvarden, och att vi kan bli räddade genom Jesus, om man så-

Björn

ger det riktigt enkelt. Mycket annat är ... jag vill inte säga rekvisita, för det låter så slumpmässigt ... men allt handlar om hur den här kärnan tar sig uttryck i vår tro. Det är fascinerande att efter alla dessa århundraden hittar vi fortfarande nya infallsvinklar i Bibeln för tron. Det här är min väg. Jag vill dela med mig av den, av min tro och hoppas att det kan inspirera.

Blir interna frågor

Den aktuella frågan om könsneutrala äktenskap hör till de svåra bitarna för kyrkan. Björn Vikström anser att kyrkan borde förbereda sig på den på förhand hellre än i efterskott.

För ett tag sedan gick han ut på Facebook med att kyrkan troligen mår bäst av att ge avkall på vigselrätten ifall äktenskapet blir könsneutralt i lagstiftningen.

Det gör inte att kyrkan slipper undan. Då måste den internt diskutera om par som kommer för att välsigna sin borgerliga vigsel kan vara både hetero- och homosexuella.

– Visst flyttar frågan i och med det in i kyrkan och det gör den inte lättare. Men jag vill i alla fall pröva tanken och tycker att det är viktigt att vi för den diskussionen. Jag har väldigt svårt att se att kyrkan inte skulle välsigna också homosexuella par, något jag argumenterar för i boken, säger Vikström. **Finns det frågor där det inte finns något "å andra sidan" från ditt håll?**

– Den punkt där jag har varit tvungen att vara bestämd, är att de som inte kan samarbeta med kvinnor som är präster inte kan bli kyrkoherdar och att nya medarbetare med den synen inte kan prästvigas. Det här användandet av en maktposition känns inte bra. Men jag ser inte någon annan väg.

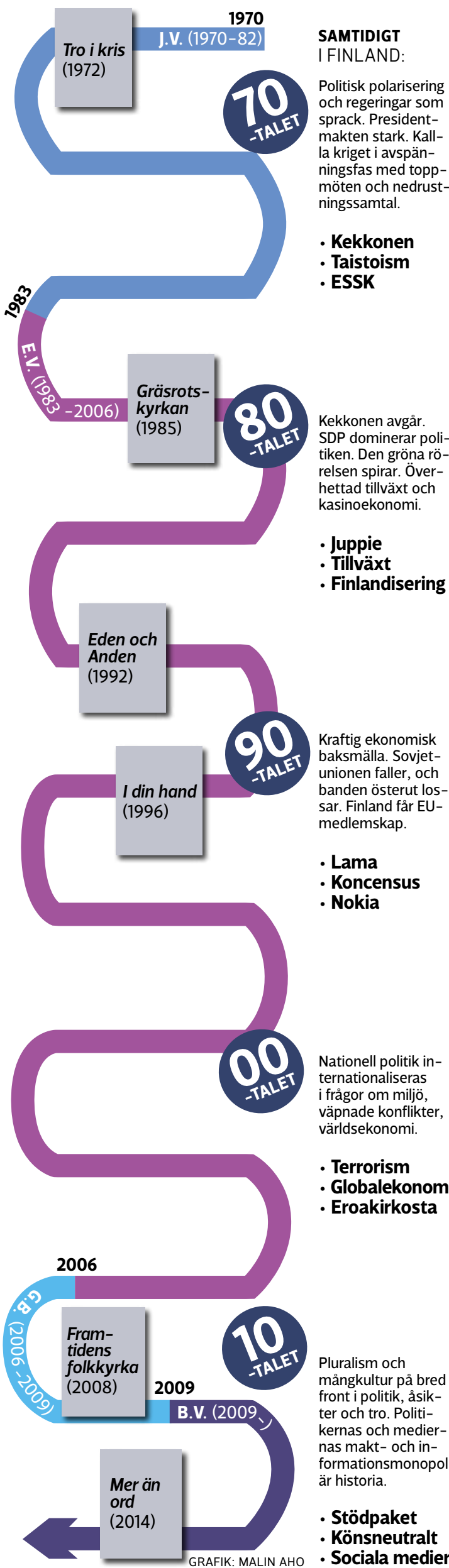
Hur vill du bemöta de läsare som eventuellt känner sig marginaliserade eller förkastade på grund av sin bibelsyn?

– Mitt första svar är att det definitivt inte har varit min avsikt. Det jag vill och har försökt säga, också till mig själv, är att vi behöver bjuda in varandra, besöka varandra, trots våra olikheter. Vi ska våga mötas och sitta kring samma bord och dela vår tro, vårt hopp och våra bekymmer.

Om kapitlet om bibelsynen var svårast att skriva, vilken passage är han då mest nöjd med? Biskopen sneglar ner på det snyggt layoutade omslaget. Tvekar.

– Det är där jag beskriver kärnan i vår tro, som jag ser uttryckt i Jesu död på korset. Det där när han säger: "Fader, i dina händer lämnar jag min ande". Det är jag nöjd med. Att jag fick med det.

Så skrev de längs vägen – herdabreven i modern tid

TEXT: MAY WIKSTRÖM

Bibelsynen väckte reaktioner

TRO I KRIS. Ung österbottensk teolog från väckelsebygd möter universitetsteologi: Går det att behålla tron när gamla grundvalar skakas? Tro i kris är skriven av den **John Vikström** som kom ut på andra sidan om brottningen med den historisk-kritiska bibelsynen. Den teologen dristar sig i herdabrevet bland annat att välkomna den tilltagande – och för många kyrkliga så ovana och oroan-

de – sekulariseringen. Tesen är att den kan leda till något annat än passiv relativism. Vikström talar om en frigjord tro, som handlar om att bli myndig både som människa och bibelläsare.

Hans bibelsyn får kritik. Svenska lutherska evangelieföringens årsmöte avger en offentlig deklaration som hävdar Bibelns ofelbara sanning och auktoritet, och de som har sympatiserat med Vikströms linje tillrättavisas.

Gräsrotterna ska ge växten

GRÄSROTSKYRKAN. Erik Vikström börjar författa boken utan aning om att det är sitt första herdabrev han skriver. Den är ett beställningsverk för prästernas regelbundet återkommande synodalmöte och tonen i den är därför klart akademisk.

Grundtemat är hur kyrkan ska gå ut med sitt budskap. I kyrkans väsen ser han en gemenskap som både bju-

der in och går ut i "världen", en centrifugal och en centripetal kraft. Han teoretiserar kring de organisatoriska ramarna och förutsättningarna för en missionerande och evangeliserande kyrka. Gräsrotsbegreppet blir namnet för hur kyrkan byggs underifrån av självständiga, handlande individer i lokalförsamlingen i samverkan med dess ämbetsbärare.

Oastänkande inför millennieskiftet

EDEN OCH ANDEN. På tröskeln till 2000-talet har världen sett att naturen har gränser och att en profan apokalyps inte är otänkbar. Den skymtar i avskogning, förorening och vattenbrist. **Erik Vikström** erbjuder ett alternativ till en parallell ökenutbredning i kyrkans liv: oasförsamlingen och -gruppen. De ska vara växtplatser för förnyelse, drivna av oasmänniskor i en gemenskap som befämjar ödmjukhet, sanning och kärlek – men också en

anspråkslös personlig livsstil. I stället för inälvande klickar ska oaserna vara livscentrum som får kyrkan att växa inifrån.

Boken kan ses som andligt visionär. Författaren avstår uttryckligen från att diskutera kyrkans strukturer. Däremot behandlas uppdelningen mellan präster och lekmän grundligt. Själva lekmänbegreppet är enligt honom olyckligt och skymmer den bibliska uppfattningen om alla kristnas prästadöme.

Förståelse för utanförskapet

I DIN HAND. Erik Vikström har med 24 år som biskop för Borgå stift troligen lutherskt biskopsrekord i modern tid. Han tredje herdabrev kan läsas som en självbiografi där han delar sitt liv och sina andliga vanor. Stilkontrasten till broderns bok är stor, och intressant nog avslöjas ännu en troskris i mötet mellan en ung Vikström och universitetsteologin. Reaktionen blir däremot en annan: Där John internaliserar den historisk-kritiska bibelsynen förkastar Erik den och blir något av en radikal. Samtidigt sker det brytningar i stiftet. Luthersk inremission föds och ett tag är den

unge prästen Vikström ute i kylan. Han cyklar längs gatan med två lånta kollektåvar med känslan av att finnas i den kyrkliga periferin. I herdabrevet skriver han att de minnena bidrar till hans hypotes att alla villiga krafter borde få rymmas i kyrkan. I hans ledarskap syns det i en viss förståelse för dem som fortsättningsvis motsätter sig att prästämbetet öppnats för kvinnor år 1988. Situationen skapar en ambivalent spänning i stiftet som syns fortfarande.

Boken är berörande, personlig, själavårdande och varm. Den blir flitigt läst också bland lekmännen.

Öppet hus för hela folket

FRAMTIDENS FOLKKYRKA. När **Gustav Björkstrand** skriver sitt herdabrev är det örnblicken som granskar läget. Här möter vi den verklighet där eroakirkosta.fi redan är vardagsmat, där det finns stadsdelar där färre än hälften tillhör folkkyrkan.

Så, vart bär bygget, enligt biskop Björkstrand? Med heldragna linjer både framåt och bakåt i tiden skissas han bilden av en sönder-

fallande enhetskultur. Men han missar inte att notera att många finlandare – och än fler finlandssvenskar – fortfarande har starka band till sin kyrka. Hans slutsats är därför att tanken att en utveckling som "rensar" de icke-aktiva medlemmarna från kärntruppen av troende inte medför något gott för kyrkan – utan tvärtom är ett svek mot merparten av de döpta medlemmarna".

LAESTADIANISM. Inom den laestadianska väckelsen finns traditioner som är goda och bör bevaras. Men det finns också traditioner som kan diskuteras.

Seder kan brytas

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

Vilka traditioner som den laestadianska väckelsen i Svenskfinland bör omvärdera blev inte specificerade under det seminarium som hölls i Skutnäs bönehus i Jakobstad senaste vecka. Seminariets inledare, professorn i kyrkohistoria vid Helsingfors universitet Jouko Talonen undviker medvetet den frågan.

– Det är inte min roll, säger han. Mitt syfte är att folk ska tänka efter själva. Om man serverar färdiga åsikter gör de inte det. För att skapa konstruktiv dialog måste man respektera andras åsikter.

Några exempel på diskutabla traditioner från andra förgreningar inom laestadianismen ger Talonen ändå. Från den så kallade Leevi Älvgren-inriktningen nämner han förbuden mot bilder, blommor, hattar, mössor, kjolar, förkläden, vita skjortor och slips, ringar och armbandsklockor för män, radion, teven, instrument, prydnader och långa gardiner.

– Jag tror, men är inte helt säker, att de håller fast vid förbuden än i dag, säger han. Bland västlaestadianerna är inte männen slips vid sammankomsterna medan kvinnorna bär huvudskar.

Två aspekter kan man enligt Talonen inte ge avkall på; Bibelns auktoritet och rättfärdiggörelsen genom tron.

– Det är gemensamt för alla lutheraner. Alla traditioner ska prövas utgående från dessa två.

Till de goda traditionerna räknar Talonen bland annat en levande församlingssamfund där den kristna kärleken konkret förverkligas, missionen, det diakonala arbetet och de kända psalmerna. Dit räknar han också etiken kring de tio budorden och det dubbla kärleksbudet.

– De traditioner som kan diskuteras bygger vanligtvis på kulturen som ut-

vecklats från bondesamhället på landsbygden under 150 år. Där det skett en förändring finns det också rörelsemän. **Finns det vanor och bruk inom rörelsen i dag som kan anses strida mot Bibeln?**

– Rent allmänt kan man se brott mot individens frihet som sådana. Man måste respektera människans autonomi och samvete. Grunden till all själavård måste uppstå ur det personliga behovet av själavård och inte som krav utifrån. Samvetet ska grunda sig på Guds ord och inte på någon annan människas åsikt.

Talonen syftar här på det som kallades *hoitokokous*, själavårdsmöten som var vanliga inom gammelleastadianismen på sjuttio-talet. Där uppmanade, och i vissa fall även tvingade ledarskapet medlemmarna till en offentlig och förnedrande själavård. Från dessa möten bär rörelsen än i dag djupa sår.

– Men det utesluter inte att man på ett kärleksfullt sätt kan tillrättvisa människorna.

Kan man ur ett bibliskt perspektiv se tobaksrökningen som en skadlig tradition? Den skapar ett fysiskt beroende som kan ta fokus från Kristus.

– Ja. Man kan nog säga att den allmänt accepterade rökningen och beroendet av tobak inom laestadianismen är ett problem.

Några råd vill Talonen inte ge de finlandssvenska laestadianerna.

– De lokala medlemmarna får stå för de konkreta frågorna.

Olika musikstilar, bland annat rapmusik hörde till de frågor som diskuterades på seminariet.

– Laestadianerna förhåller sig till populärkultur på ett annat sätt än de övriga väckelserörelserna, konstaterar Talonen utan att ta ställning i frågan.

Gemensam linje saknas

Teologiestuderande Lennart Ventin kan, även om han formellt inte hör till rörelsen räknas som en lokal röst.

”Predikanter med olika åsikter kan predikar efter varandra under samma stormöte. Det skapar förvirring.”

Lennart Ventin

LENNART VENTIN ser positivt på den förnyelseprocess som kommit i gång i Skutnäs.

Han håller med Talonen om att Bibeln och nåden inte kan förändras.

– Det finns en mentalitet där en del har en stark åsikt i en fråga utan att kunna basera den på Bibeln.

Ventin ser också ett problem i att predikanterna saknar en gemensam teologisk linje.

– Inom LFF (se faktaruta) har vi ingen central organisation som drar

JOUKO TALONEN har koll på kyrko-historien och splittringarna inom den laestadianska väckelsen.

upp de teologiska linjerna. Varje fridsförening verkar självständigt. Det här betyder att vi kan ha predikanter med olika åsikter som predikar efter varandra under samma stormöte. Det skapar förvirring.

Fyraårig process

Efter pedofilskandalen som skakade Skutnäs bönehus för fyra år sedan inleddes ett förnyelsearbete inom församlingen. Seminariet som nu hölls är det första i sitt slag och en del i den processen.

– Det var en bra diskussions-öppning, anser Ventin. Man kan inte förvänta sig alltför snabba förändringar i tankesättet eftersom processen började så sent som för fyra år sedan.

Ventin, som gjort sin avhandling om laestadianismen ser att man i Skutnäs nu orienterar sig mera mot en allmän evangelisk teologisk linje.

– I och med den nya styrelsen tappade förespåkarna av den traditionella laestadianska församlingssynen sin röst. Deras syn påminner om den som finns inom gammelleastadianismen,

där man anser sig vara de enda rätt troende, säger Ventin.

– Har man uppfattningen att den Helige Ande bara finns i den här församlingen så känner sig alla som har en annan åsikt att de står utanför Guds rike och frälsningen. Det är orsaken till traumat man nu diskuterar inom rörelsen. Domen är Guds, inte vår, säger Talonen.

Det finns en djupare fråga som Ventin anser att man ännu inte lyft på bordet.

– Förnyelse kan inte bara handla om samlingsformer och traditioner, säger han. Vi måste också fundera på vad det betyder att vi är laestadianer till skillnad från andra konservativa lutherska gemenskaper. Är det något i teologin som vi speciellt vill hålla fast vid?

Även om Skutnäs går i bräsch för förnyelsen av rörelsen följer de andra fridsföreningarna inte efter i samma takt.

– De upplever att behovet av förnyelse inte är lika akut hos dem då de inte haft samma problem som Skutnäs.

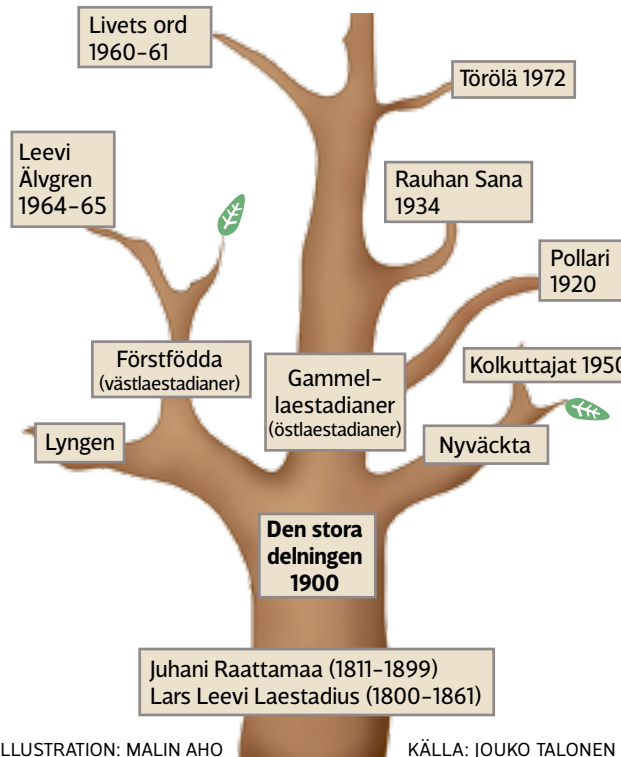

ILLUSTRATION: MALIN AHO

KÄLLA: JOUKO TALONEN

Efter skandalen valde Skutnäs en styrelse som driver en ny linje mot mera demokrati, en mångsidigare verksamhet och en större öppenhet både inåt och utåt.

– Majoriteten av föreningens medlemmar har sannolikt redan länge önskat den förändring som sker i dag. Men de har hittills förhindrats av auktoriteter som suttit på centrala positioner. I och med skandalen förändrades önskemålen till krav och minoriteten som hållit kontrollen förlorade sin röst. Att man kunde genomföra förändringarna så snabbt visar på att behovet fanns där tidigare.

– Processen som kommit i gång är viktig men det finns mycket kvar att göra ännu. Det här är bara en början.

LAESTADIUS' ARV HAR SPLITTRATS

• **Den laestadianska väckelsen** började i norra Sverige 1845. Den är den största väckelsen som utgått från Norden, där också de flesta medlemmarna finns.

• **Har anhängare** även i Nord- och Sydamerika, Asien och Afrika.

• **Gammellaestadianerna** har idag 100 000 anhängare (90 000 i Finland), de förstfödda 25 000 (10 000) och Rauhan Sana 25 000 (7 000). Lyngenriktningen i Norge har 8 000 anhängare, Törölä-riktningen 5 000 i USA och Pollari-riktningen (Independent Apostolic Lutheran Church) 3 000 i USA. De övriga grupperingarna har färre än 1 000 anhängare.

• **Laestadianernas fridsföreningars** förbund LFF som förenar de finlands-svenska laestadianernas föreningar hör till Rauhan Sana.

• **Riktningen Livets ord** ska inte förväxlas med frikyrkan med samma namn.

Andlighet och hållbara värderingar museitrend

KONSTUTSTÄLLNINGAR. Existentiella funderingar och andlighet är heta teman vid olika konstmuseer och utställningar runtom i världen. – Man kan knappast tänka sig något som skulle ligga mera i tiden. Det är en motreaktion till allt effektivitetstänkande och globala ekonomiska trender, säger museichef Pilvi Kalhama.

TEXT: TOMAS VON MARTENS

Det övergripande temat för vårens utställningar på EMMA-museet (Espoo Museum of Modern Art) är andlighet. Temat presenteras i två utställningshelheter som är intimt förknippade med varandra: *Vardagens formgivare* – Rudolf Steiner och utställningen *Feel the Spirit* vars huvudattraktion är den svenska konstnären Hilma af Klints verk.

Rudolf Steiner (1861–1925) var filosof, vetenskapsman, journalist, konstnär och estetiker, världsförbättrare och mystiker.

– Här i Finland tänker vi kanske främst på Steinerskolor och -pedagogik när vi hör hans namn. Men han var en renässansmänniska och ett universalsalgeni som startade en europeisk megatrend, säger Pilvi Kalhama som är museichef på EMMA-museet.

Steiner ägnade hela sitt liv åt att fundera över hur man skapar en bra miljö för människor att leva i.

– Han ville skapa en balans mellan människans andliga sida och den fysiska omgivningen.

Rudolf Steiner föddes i Kraljevic i Österrike-Ungern som son till en järnvägsarbetare. Han studerade vid Wiens tekniska högskola och bedrev studier också i filosofi, litteratur och historia. Han fördjupade sig i naturvetenskap, filosofi och estetik.

En tid var han generalsekreterare för Tysklands teosofiska sällskap men han bröt med dem och grundade ett antroposofiskt sällskap 1913. I Steiners antroposofi blandas tysk idealism med kristen esoterism och mysticism. Han

”Vi vill inspirera besökarna till existentiella funderingar. Att tänka över våra värderingar har konsekvenser på lång sikt för oss alla.”

Pilvi Kalhama

hade religiösa upplevelser redan som barn och år 1899, som 38-åring, upplevde han ett livsavgörande inre möte med Kristus, ett möte som han skrivit om i sin självbiografi. Hans religiösa tankar baserade sig helt på hans egna upplevelser och har inte mycket gemensamt med konventionell kristendom.

Bland annat ansåg han att Kristus var central i alla religioner men att Kristus i andra religioner gick under andra benämningar. Han tyckte att alla religioner var sanna i sin egen kulturella kontext och att historisk kristendom behöver förändras i takt med människans fortgående andliga evolution.

Vill ge existentiell inspiration

Museichef Pilvi Kalhama betonar att museet inte tar ställning för eller emot Steiners tankar.

– Vi för inte fram någon lära utan vill inspirera besökarna till existentiella funderingar. Att tänka över våra värderingar har konsekvenser på lång sikt för oss alla, säger Kalhama.

Museets intresse är främst all den konst, arkitektur och formgivning som Steiners tänkande gett upphov till.

– Steiner är också pionjär inom organisk formgivning tillsammans med katalanen Antoni Gaudi och Frank Lloyd Wright från Förenta staterna.

Steiner intresserade sig även för jordbruk (biodynamisk odling) och färgernas inverkan på människans humör.

– Han utvecklade eurhythmi, en rörelsekonst inom Waldorfpedagogiken.

SÖDRA TRAPPAN i det andra Goetheanum som Steiner var arkitekt för. FOTO: EMMA

30 x bibeltolkning för barn

BOK

Bibelberättelser för barn i Norden.

Förlag: Fontana Media

30 nordiska författare och illustratörer återger bibelberättelser kortfattat och barnvänligt. Urvalet överraskar inte, däremot skribenternas olika förhållningssätt

till stoffet. Vissa håller sig ängsligt nära förlagan, andra moderniserar djärvt som Tina Sakura Bestle vars Jesus har ”röntgenblick precis som Stålmannen”. Dyliska grepp höjer kanske ögonbryn men är långt mer effektiva än då egen tolkning saknas, som hos Anne Kristin Aasmundtveits ”Sara och Hagar”, så avskalad att den är obegriplig. Skaran skribenter är bro-

kig. Vissa är vassa stilister. Vissa kan, som Monica Vikström-Jokela, ta ner liknelser på vardagsnivå.

Även bilderna varierar, från Otto Dickmeiss romantisk-groteska till Johan Andreassons Disney-flirtande bildspråk. Stringens saknas, men bilderna synliggörs i kontrast mot varandra. Jag gillar när fantasin får flöda som hos Mette Marcussen vars vilda collage av skapelsen rymmer både Hattifnattar och nakna

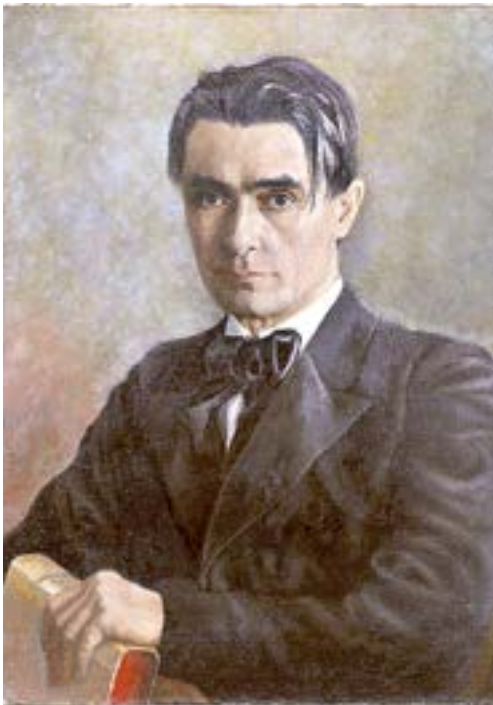
LENA FRÖLANDER-ULF har illustrerat Ester i den nya nordiska barnbibeln.

Adam och Eva utan strategiskt utplacerade löv. Också Lena Frölander-Ulfs södra Ester fastnar på näthinnan, liksom det effektfulla svarta uppslaget efter Jesu död.

Någon redaktör finns inte. De medverkande har fått tolka och gestalta fritt, vilket många gjort. Bardur

Oskarson har valt att avbilda Jesus som hund och lärjungarna som kaniner. Med denna konstnärliga frihet har man vunnit mycket, men också förlorat något. Det blir lite väl spretigt. Och anakronistiskt när David görs till ”popsångare” och kung Salomo har tv! Ändå finns mycket gott att säga om helheten. Att boken inte är tillrättalagd och strömlinjeformad är samtidigt dess svaghet och styrka.

MARIA LASSÉN-SEGER

PORTRÄTT AV Rudolf Steiner. FOTO: EMMA.

”Rudolf Steiner var en renässansmänniska och ett universalgeni som startade en europeisk megatrend.”

Pilvi Kalhama

TERMER OCH ORD I ARTIKELN

• **Teosofi** är en filosofisk lära som går tillbaka ända till 200-talet och som blomstrade under medeltiden. En esoterisk (hemlighetsfull) lära som anser sig ge sina följelagare djupare insikter i andlighetens natur. Teosofiska sällskap finns runtom i världen, även i Finland.

• **Antroposofi** är en andlig filosofi som grundades i början av 1900-talet av Rudolf Steiner, efter att han brutit med teosoferna.

• **Esoterism** kan syfta på hemliga läror och fördolda kunskaper knutna till hemliga sällskap. Esoteriska läror finns inom de flesta religioner. En bred definition på ordet är alla andliga läror som faller utanför mera konventionella former av religionsutövning.

• **Mysticism** är närbesläktat med ordet esoterism och kan syfta på olika andliga tekniker och metoder eller mystiska andliga läror.

• **Organisk formgivning** är en filosofisk riktning inom arkitektur och design där man eftersträvar harmoni mellan människans andliga/mentala och materiella verklighet och omgivning.

• **Eurytmi** är en rörelsekonst som lärs ut inom Waldorfpedagogiken (Steinerskolor). Den har både en medicinskt terapeutisk inriktning och används inom scenkonst.

• **Waldorfpedagogik** eller Steinerpedagogik är en pedagogik som baserar sig på en antroposofisk människosyn där människan är en helhet av kropp, själ och ande.

• **Spiritism** är övertygelsen att människan kan få kontakt med de avlidnas andar.

• **(Tysk) idealism** är en filosofi som ser människans medvetande och ande som det primära och verkligare än materien.

Klarsynt i Lewis anda

BOOK

Korsfäst Konung

Författare: Timothy Keller
Förlag: CredoAkademien

Timothy Keller, författare och pastor för församlingen Redeemer på Manhattan, har kallats för en nutida C.S. Lewis och gör åtminstone delvis skäl för epitetet. *Korsfäst Konung* är en grundlig apologetisk behandling av Jesu person och uppgift utgående från det actionfyllda Markusevangeliet.

Kellers sätt att närma sig Bibeln är som om han utgick ifrån att han kommer att förstå vad som står där. Kursiveringen är min, och åskådliggör vad jag upplevde mest njutbart med boken. Det finns kanske fler som känner igen sig i att bibelläsningen ofta går ut på att läsa allt det bekanta och uppbyggliga, för att sedan flacka med blicken över de där knepiga verserna? Keller går rakt på. Förklarar vad det står i grundtexten, påminner oss om vad Jesus nyss har sagt eller snart kommer att säga, var han befinner sig när han talar, vart han far strax efteråt. Och vips inträder logiken, som ju givetvis har funnits där hela tiden för den som väntat sig den. Det är ett uppfriskande icke-religiöst sätt att närma sig Bibeln, utan skyglappar och förutfattade meningar.

Keller hänvisar också ofta tillbaka till författaren Markus och hans motiveringar för att betona något visst. Utöver det lägger Keller fram evangelernas bevisföring i äkta domstols-

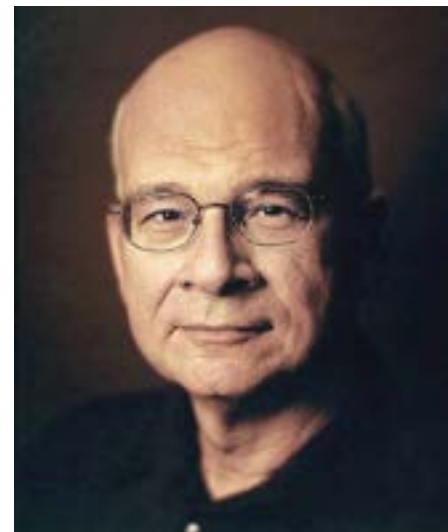
stil. Till min lättnad går luften ur några av mina egna frågetecken, till exempel den om olivträdet som Jesus förbannade. Inte för första gången belyser boken hur torftig texten kan bli när man läser den utan förståelse för grundtexten och den kulturella kontext den skrevs i. (För att inte tala om bristfälliga översättningar, eller det faktum att vårt svenska språk inte alltid kan bjuda på samma språkliga nyanser.)

Timothy Keller har gjort sig känd som en pastor som ömmar för den moderna, urbana människan som fått kritiskt tänkande med modersmjölken och har svårt att närma sig tron. När Keller är som bäst är han således briljant och lättfattlig i sin apologetik. När han är som sämst går han väl långt i en av sina favoritmetoder, den att parafrasera ”vad Jesus egentligen säger i det här stycket”. Keller skriver givetvis också på ett sätt som är präglad av hans egen kultur: den amerikanska förkunnsstilen är generös med loften om förändring så fort vi har förstått en viss sak och verkligen tagit den till oss. Men det är ändå petisser i en bok som är skriven med stor innerlighet och kunskap, och som lyckas med det svåra konststycket att ställa framför oss en levande, verklig, relevant Jesus. Keller är på samma gång intellektuell och ivrig, lugnt argumenterande och passionerat evangeliserande. Och ja, han citerar flitigt C.S. Lewis. Korsfäst Konung hamnar definitivt i hyllan för uppbygglig läsning.

JOANNA NYLUND

FÖRFATTAREN TIMOTHY KELLER (f.1950) är grundaren av Redeemer Presbyterian Church i New York.

FOTO: DAVID SACKS/CREDO- AKADEMIN

MUSEICHEF PILVI Kalhama framför en tavla av Jussi Niva som ingår i utställningen *Feel the Spirit*. FOTO: TVM

STOLEN ÄR formgiven av Joris Laarman. FOTO: EMMA

Jag tycker att man kan se en stark likhet mellan eurytmin och modern dans som kom senare, tycker Kalhama.

Utställningen om Rudolf Steiner, hans tankar och formgivning har förverkligats av Vitra Design Museum, ett av världens mest kända design- och arkitekturmuseer.

Människans inre värld

– Den abstrakta målarkonsten har sina rötter i den tidens andliga rörelser som spiritism, teosofi och antroposofi. Senare har den abstrakta konsten gått sina egna vägar.

Utställningen *Feel the Spirit* presenterar Hilma af Klint (1862–1944) som anses vara en av Sveriges mest betydande konstnärer. Hennes produktion var länge okänd och i sitt testamente ville hon att hennes konst skulle hållas hemlig i tjugo år efter hennes död. Först år 1986 blev konstvärlden medveten om henne och världsberömd blev hon år 2013 i och med Biennalen i Venedig och Moderna Museets retrospektiva vandringsutställning.

Hilma af Klint försörjde sig som traditionell porträtt- och landskapsmålare, men skapade samtidigt en esoterisk och hemlig konst. Genom sitt bildspråk ville hon avbilda människans inre värld.

– Hennes andliga målningar var abstrakta långt innan **Vassily Kandinsky**, **Kashimir Malevitsh** och **Piet Mondrian**, som anses ha utvecklat den abstrakta konsten.

En diskussion om den abstrakta konstens pionjärställning skulle ha varit henne likgiltig.

– Det centrala var innehållet som beskrev olika dimensioner av det andliga.

Förutom Hilma af Klint visar utställningen *Feel the Spirit* konst av islänningen **Olafur Eliasson**, den tyske performance- och videokonstnären **Joseph Beuys** och de finska konstnärerna **Jussi Niva** och **Silja Rantanen**.

Utställningarna *Feel the Spirit* och *Var-dagens formgivare – Rudolf Steiner* är öppna fram till den 11 maj.

Splittrat om gudstjänsten

BOOK

Här är en strand

Författare: Jonas Eek
Förlag: Verbum

Gudstjänstens är med sitt minskande deltagarantal i kris. **Jonas Eek** bekymrar sig för detta i *Här en strand* och försöker ge inspiration

till förnyat engagemang i gudstjänstarbetet.

Eek förstår gudstjänsten som ett viktigt alternativ till världens individualism och konsumism. Genom att delta i gudstjänsten för-mår människan motarbeta denna samtidsbens. Med stöd i framför allt religionspsykologi vill han dock visa att människan fjärmats från gudstjänsten på grund

JONAS EEK är tidigare stiftsteolog och numera utgivningschef på Verbum. FOTO: VERBUMFÖRLAG

av okunskap om liturgi-betydelse och upplevelsen att gudstjänsten inte längre ger något. Genom bilden av gudstjänsten som en strand dit de döptas gemenskap dras vill Eek ge förslag på hur kyrkan bör tänka om sin

gudstjänstutveckling.

Den hundra sidor långa boken är lättläst. Särskilt kapitlet om religionspsykologi innehåller viktiga poänger, men samtidigt känner jag att Eek vill för mycket och för kortfattat tar upp teman som inte utvecklas tillräckligt väl. Läsaren riskerar därför att lämnas med viktiga poänger om gudstjänsten utan tillräckligt konkreta idéer för att utveckla den. Inte heller hans förslag till förnyel-

se problematiseras tillräckligt väl, utan riskerar till och med att förstärka den individualism och konsumism som Eek vill motarbeta genom att bygga gudstjänstförnyelse kring det som ”säljer”.

Eek har alltså fina idéer som han gärna hade fått utveckla. Hans hoppfulla ton mitt i gudstjänstkrisen ger förnyat engagemang i arbetet med församlingslivets centrum.

FREDRIK PORTIN

Mixa och Matcha

FRÅGESPORT. Mixa och matcha dina kunskaper i Kyrkpressens frågesport. Vår nästa tävlande är Torsten Fagerholm. Konstruerad av Jesper von Herten.

MEDTÄVLARE: TORSTEN FAGERHOLM

Namn: Torsten Fagerholm.

Ålder: 32.

Yrke eller titel: Chefredaktör för Affärsmagasinet Forum.

Hemort: Helsingfors.

Favoritmat och -dryck: Varierar enligt vecka och årstid men risotto sitter alltid bra. Och vittvin.

Lyssnar helst på: Allätare vad gäller musik, men gärna tyngre musik och jazz.

Favoritidrottsgren- och/eller -lag: Fotboll.

Rekommendera en bok!: Consider Phlebas av Iain M. Banks.

Skulle vilja resa till: Japan har varit på listan länge.

Tråkigaste hemgörat: Tvätta fönster som jag borde göra nu när jag ser vårsolen.

Slogan eller motto: Tag risker!

Min åsikt om frågesporter: Nu hade jag maximal tur! Ibland har man tur.

FRÅGESPORTSRESULTAT: 23/25.

SKIDORTER & ALPLÄNDER

a) Zermatt	1) Österrike
b) Lech	2) Frankrike
c) Val d'Isere	3) Tyskland
d) Courmayeur	4) Italien
e) Garmisch-Partenkirchen	5) Schweiz

Resultat: 5/5.

PÅVAR & DERAS RIKTIGA NAMN

a) Paulus VI	1) Joseph Alois Ratzinger
b) Johannes Paulus I	2) Giovanni Battista Enrico Antonio Maria Montini
c) Franciskus	3) Albino Luciani
d) Benedictus XVI	4) Jorge Mario Bergoglio
e) Johannes Paulus II	5) Karol Józef Wojtyła

Resultat: 5/5.

VÄRDSTÄDER FÖR VINTER-OS & ÅRTAL

a) Nagano	1) 2002
b) Salt Lake City	2) 1994
c) Vancouver	3) 2006
d) Lillehammer	4) 2010
e) Turin	5) 1998

Resultat: 3/5.

OSCAR FÖR BÄSTA KVINNLIGA HUVUDROLL & 60-TALSFILMER

a) Katherine Hepburn	1) Two Women
b) Elizabeth Taylor	2) Mary Poppins
c) Julie Christie	3) Darling
d) Julie Andrews	4) Who's Afraid of Virginia Woolf
e) Sophia Loren	5) Guess Who's Coming to Dinner

Resultat: 5/5.

STORA SJÖAR & LAND/LÄNDER DÄR DE FINNS

a) Titicacasjön	1) Ryssland
b) Tonle Sap	2) Kenya/Etiopien
c) Stora Björnsjön	3) Bolivia/Peru
d) Onega	4) Kambodja
e) Turkansjön	5) Kanada

Resultat: 5/5.

Svaren:
Skidorter & land: a-5, b-1, c-2, d-4, e-3
Påvar & deras riktiga namn: a-2, b-3, c-4, d-1, e-5
Värdstäder för vinter-OS & årtal: a-5, b-2, c-4, d-2, e-3
Oscar för bästa kvinnliga huvudroll & 60-tals filmer: a-5, b-4, c-3, d-2, e-1
Stora sjöar & land: a-3, b-4, c-5, d-1, e-2

Är biskop ditt drömjobb?

SKOLBESÖK. De svenska skolorna i Grankulla hade biskop Björn Vikström på besök förra veckan. Eleverna i Granhultsskolan hade samlat in 38 roliga, personliga och svåra frågor till biskopen.

TEXT OCH FOTO: NINA ÖSTERHOLM

BISKOP BJÖRN Vikström hade blivit ombedd att ta med ett föremål som hör ihop med hans jobb när han besökte Granhultsskolan. Vikström hade packat med sig biskopsstaven, eller kräklan, som är en symbolisk herdestav.

SKOLBESÖKEN VAR en del av programmet vid biskopsvisitationen i Grankulla församling förra veckan.

ÄR DU lika bra som jag på fotboll, vem hamnar i helvetet och har du husdjur, var några av de frågor som ställdes.

UR EVANGELIET

”När mina öron hörde din hälsning sparkade barnet till i mig av fröjd.”

Läs mera i Luk. 1:39-45

OM HELGEN

Festen i fastan

Marie bebådelsedag är något så ovanligt som en festdag mitt i fastan. Dagen har firats länge och förr var den en ännu tydligare festdag än i dag. Förutom att man firat Jesu mor handlade dagen förr också om vårens ankomst. Tidigare kopplades dagen ihop med vårdagjämningen och man sade att vintern övergår i vår just på Marie bebådelsedag.

Det återvändande dagsljuset satte också igång hönsens äggproduktion och det är av den anledningen man passat på att festa till det med våfflor den här dagen.

RUNT KNUTEN

”Pigga pianon och vilda violiner.”

Elever från Östra Helsingfors Musikinstitut sjunger och spelar i Matteuskyrkan måndag 24.3 kl. 18.30

UNG AKTIVIST?

Har du visioner och tankar om vad din församling borde göra, hur ska kyrkan se ut, vill du påverka?

Inspirationsdag inför församlingsvalet lördagen 17 maj 2014 för dig som är 18-35 år och funderar på att aktivera dig i valet i höst!

Mera info på Facebook (Ung aktivist) eller per e-post kontakt@forsamlingsforbundet.fi

INSIDAN

Ansvarig redaktör:
Erika Rönngård,
040 831 6614,
annons@kyrkpressen.fi

Annonsera i Kyrkpressen!
Leif Westerling 050 329 4444, leif.westerling@kyrkpressen.fi
Jonny Åstrand 050 092 4528, cjcenter@malax.fi
Kyrkliga annonser: 040 831 6614, annons@kyrkpressen.fi

BETRAKTELSEN DANIEL BJÖRK

ILLUSTRATION: PIA HOLM

Plötsligt händer det

PÅ LÖRDAG efter TV-nyheterna är det dags. Tusentals finländare sätter sig i sofforna med kupongen framför sig på bordet. De gula bollarna rullar ner i röret en efter en. Alla vet att chansen att vinna är försvinnande liten, men ändå. ”Tänk om ...?” Tanken finns där och många leker säkert med den ibland. ”Vad skulle hända om det blev jag idag? Om jag blev Lotto-miljonär? Mitt liv skulle aldrig mera vara sig likt.” Finländarna lär vara det folk som spelar mest lotto i hela världen. Chansen att vinna är en på 15 380 937 men alltid är det ju någon som vinner.

JAG UNDRAR hur Maria kände det efter att ängeln Gabriel lämnat henne och hon satt ensam på sitt rum igen den där natten för länge sedan. Av alla hus i alla byar i hela Israel hade Gud utvalt henne. Säkert frågade hon sig varför just hon. ”Var hälsad, du högt benådade!” hade ängeln sagt, ”du har funnit nåd hos Herren.” (Luk 1:28, 30) Jag vet inte om hon kände det som en lottovinst. Säkert var hon lite osäker på vad allt det här skulle komma att betyda. Åtminstone skulle hennes liv aldrig bli sig likt igen, den saken var säker. ”Jag är Herrens tjänarinna. Må det ske med mig som du har sagt.” hade hon sagt. Vad annat kan man säga när en ängel hälsar på?

DU OCH JAG är i samma situation som Maria. Hur otroligt det än kan låta så har Gud utvalt dig och kallat dig. Din kallelse är en annan än Marias men Gud har en dröm och en längtan för just ditt liv. Skaparen av hela universum är stor och helig bortom allt vad vi kan tänka. ”Stor är Herren, högt är han prisad, ingen kan fatta hans storhet.” skriver kung David. (Ps 145:3) Ändå ser Gud just dig. Gud vill att också du ska få bära hans son inuti dig och han vill sända dig till en värld som behöver Honom. Du kan få vara Guds utsträckt hand för en annan människa. Du kan få vara ett mirakel för någon.

VARJE ÅR lämnar vi finländare lottovinsterna för otroliga 6 miljoner euro outlösta. En fantastisk rikedom kan tyckas som bara ligger där och väntar på att bli upplöskad. Att få vara sedd och kallad av Gud är ändå större än någon lottovinst. Jag vill inte lämna den vinsten outlöst. Jag vill säga ja till Guds kallelse för mitt liv. Herre, hjälp mig att be Marias bön också idag: ”Jag är Herrens tjänarinna. Må det ske med mig som du har sagt.”

Daniel Björk är församlingsspastor i Petrus församling.

#bönetwitter

”Pappa, tack för att du ser mig. Hjälp mig i dag att be som Maria: ”Jag är Herrens tjänarinna. Jag vill göra som han önskar, så att hans plan kan bli verklighet.”

Följ Kyrkpressens böne-twitter på sökordet #bönetwitter

HELGENS TEXTER

FÖRSTA LÄSNINGEN
1 Mos. 3:8-15

ANDRA LÄSNINGEN
Gal. 4:3-7

EVANGELIUM
Luk. 1:39-45

Marie bebådelsedag. Temat är ”Herrens tjänarinna”.

PSALMFÖRSLAG

58, 56, 57, 303 (N).

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

VECKANS PERSON

DANIEL BJÖRK är församlingsspastor i Petrus församling i Helsingfors sedan 2009.

Björk är född i Larsmo och har bott och studerat i Stockholm, Åbo och London. Numera är han bosatt i Helsingfors.

Han är gift med Rebecka och har två söner: Emanuel 2,5 år och Theodor 3 månader.

När tillfälle ges går han gärna på gym eller tränar kampsport.

Daniel Björk skriver betraktelsetexter i Kyrkpressen i det här numret och under de kommande tre veckorna.

KALENDERN 21-27.3

ÅBOLANDS PROSTERI

VÄSTÅBOLAND Pargas församlingssdistrikt:
Sö 23.3. kl 10: Marie bebådelsedags högmässa i kyrkan, Backström, Wikstedt, Lehtonen. Efter högmässan väffelstekning och kyrkkaffe utomhus på kyrkbacken.
On 26.3. kl 18: Veckomässa med taizésång i kyrkan, Backström, Lehtonen. Kyrkokören medverkar.
Nagu kapellförsamling:
Sö 23.3. kl 11: Predikogudstjänst i kyrkan, Granström, Taulio.
Korpo kapellförsamling:
Sö 23.3. kl 15: Marie bebådelsedags familjegudstjänst i Korpo kyrka, Killström, Granlund, Majsans barnkör. Efter gudstjänsten väffelkalas i församlingshemmet med program och lotteri till förmån för insamlingen Gemensamt Ansvar.
Houtskär kapellförsamling:
Sö 23.3. kl 11: Högmässa i kyrkan, Heikkilä, Heikkilä.
Iniö kapellförsamling:
Sö 23.3. kl 11: Högmässa i kyrkan, Vuola.

ÅBO
lö. 22.3. kl. 15 Kammarkören Tolvans Mariakonsert i Domkyrkan, Birgitta Forsman – dirigent, Markku Hietaharju – orgel. Fritt inträde, programblad 10€/st till förmån för insamlingen Gemensamt Ansvar.
sö. 23.3. kl. 12 Högmässa i Domkyrkan. Bäck (pred), Westergård (lit), Danielsson. Kammarkören Tolvan (dir. Birgitta Forsman) medverkar.
ons. 26.3. kl. 12 Frukostklubben på Svenska Klubben (Aurag. 1) Björn Nalle Öhman ”Ekumenik i praktiken, samarbete mellan de olika församlingarna i Åbo?” kl. 13-15 Café Orchidé, Aurelia (1 vän.). Vi funderar på Filippbrevet med Jonathan Westergård. Kl. 18 Veckomässa, Aurelia (1 vän.), Öhman.

ÅLANDS PROSTERI

HAMMARLAND
23.3 Jungfru Marie bebådelsedag (Vårfrudagen): Högmässa kl 12 i Hammarlands kyrka. Ingemar Johansson, Carl Micael Dan. Kyrkokören medverkar.
Marthorna serverar familjemiddag för välgörenhet i Catharina-gården: kl 13-17. Vuxna 12€, 7-12 år 6€ och där under gratis. Lotteri. Välkommen!

JOMALA
Sö 23.3 kl 14: (obs tiden) Familjegudstjänst, Syrén, Winé, Hansen, Erlandsson, barnkörerna och blåsgruppen. Efter gudstjänsten servering i Olofsgården, Röda

Korsavdelningens vårmöte, tavelutställning med S:t Olofs kyrka. Är du villig att låna ut en tavla, kontakta R Syrén, 040-5137711

MARIEHAMN
23.03: Litterär högmässa kl. 11 i S:t Görans, M B, J D, Carmen Dea Vokalensemble.
26.03: Morgonmässa kl. 08.30 i S:t Görans, M B, G K.
27.03: Torsdagslunch kl. 12 på Margaretagården. Pris 7€. **Kyrktaxi mot beställning, tfn 19500.**

SUND-VÄRDÖ
Söndag 23.3 kl. 11.00: Gudstjänst i Vårdö församlingshem. Katarina Gäddnäs, Benita Muukkonen. Kören medverkar.
<http://sund-var道府orsamling.fi/>

NÄRPES PROSTERI

KORSNÄS
To 20/3 20.00: (Obs! tiden) Projektören i Församlingshemmet. **Fre 21/3 13.00:** Silvergruppen i Församlingshemmet. Gäst: missionär Linnea Klemets. Sånggruppen Silver Sisters medverkar. **Lö 22/3 14.00:** Pysselcafé för Nordkorea i Församlingshemmet. **Sö 23/3 11.00:** Gudstjänst i Kyrkan, Guy Kronqvist, Deseré Granholm. Efteråt kyrkkaffe i Församlingshemmet till förmån för missionen. **Må 24/3 13.00:** Korsbäck missionskyrka i Bystugan. **Ti 25/3 19.00:** Sångkväll för Gemensamt Ansvar i Församlingshemmet med Luthersalens musikgrupp. Servering, lotteri, tavelauktion. **On 26/3 13.00:** Vänstugan i Församlingshemmet. **To 27/3 13.00:** Solglimten i Församlingshemmet. **To 27/3 19.00:** Molpe bönehusförenings årsmöte i Bykyrkan. Förutom de stadgeenliga ärendena behandlas frågan om revision av föreningens stadgar.

KRISTINESTAD
Kristinestadssvenska församling. fi
Församlingssafton: lö 22.3 kl 19 i K.stads förs.hem, Albert Häggblom, T Bergman, sång av Laudatekören under ledn. av Sam Lindén, servering
Gudstjänst: sö 23.3 kl 10 i Lappfjärd, A Häggblom, Martikainen, sånggrupp, kyrkkaffe. Kl 12 seminarium om bibelsatsar
Högmässa: sö 23.3 kl 18 i Sideby, Saarinen, Nilsson, Glädjedropparna, kyrkkaffe
Pensionärssamling: on 26.3 kl 11.15 i K.stads förs.hem, Hellman, Nilsson
Pensionärssamling: to 27.3 kl 11.30 i Sideby, gäst: minnesskötare Stina Bärlund

NÄRPES
www.narpesforsamling.fi
Närpes
Lö 22.3 kl 9.30: Kvinnofrukost i Norrnäs bönehus, tema: ”Fester med rester” Gun Åbacka. Avgift 5 euro.

Lö 22.3 kl 18: Samling i Nämpräs bönehus, Stefan Snellman, Stig-Erik Enkvist.

Lö 22.3 kl 18: Aftonmusik i Kaskö kyrka.

Sö 23.3 kl 12: Gudstjänst pred. Stefan Snellman, Lassus, Lindén, S:ta Maria församlingsskör.

Sö 23.3 kl 15: Samling i Helelunds byagård, Snellman, Enkvist.

Må 24.3 kl 14: Missionssymöte i Luthergården, gäst Rut Åbacka. Pjellax, Böle, Väster- o Öster Yttermark inbjudna.

Må 24.3 kl 15: Töjby bönehusförening r.f.s årsmöte i sparbanken.

Ti 25.3 kl 13: Symöte i Norrnäs hos Etel Broman.

To 27.3 kl 13: Samling i Böle by-stuga.

Övermark
Sö 23.3 kl 10: Gudstjänst Lassus, Wikstedt. Gideoniterna på besök.

On 26.3 kl 13: Pensionärssamling i förs.hemmet, Övermark pensio-närsskör med Anja medv.

Pörtom
To 20.3 kl 13: Pensionärssamling i förs.hemmet. Talare: Ingmar Rönn. Pensionärsskör medv.

Sö 23.3 kl 14: Gudstjänst och konfirmanddag, Sundqvist, Lidman, Legato.

Sö 23.3 kl 15.30: Skriftskola i förs.hemmet.

On 26.3 kl 19: Finska gruppen i förs.hemmet.

KORSVOLMS PROSTERI

BERGÖ
Fr kl 20: Ungdomskväll i församlingshemmet. Se Facebook!
Sö kl 14: Gudstjänst, Björklund, Brunell
Må kl 10: Föräldrabarn
Ti kl 13: Missionskyrkan
On kl 18: Kyrkokören övar i församlingshemmet

KORSVOLM
Må bra-dag till förmån för Gemensamt Ansvar: lö kl 10-14 i Smedsby förs.gård, med olika aktiviteter och program för vuxna och barn, inträde 5€ - barn gratis, servering av paj, sallad och kaffe.
Gudstjänst: sö kl 10 i kyrkan, Berg, Nordqvist-Källström.
Allsångsafton med psalmer: sö kl 18 i församlingshemmet, medv musikskolans elever, Bergström-Solborg, Westerlund.
Missionskyrkan: må kl 13 i Smedsby förs.gård.
Förmiddagsandakt: ti kl 11 i Smedsby förs.gård, Bergström-Solborg.
Karagruppen: ons kl 14 i Smedsby förs.gård, Lindblom.
Morgonfrukost för kvinnor: lö 5.4. kl 9.30 på Hotell Vallonia i Smedsby, Malin Lindblom talar över ämnet ”Kristen i det heliga landet”, frukostens avgift 10€, anm senast 1.4. till Febe Westerlund 044-3226707 eller pastorskansliet 3560500.

KONSERT KAMMARKÖR

Tolvan sjunger för GA

Lördag 22.3 kl. 15 ger Kammarkören Tolvan en konsert till förmån för insamlingen Gemensamt Ansvar i Åbo domkyrka. Konserten är ett samarbete mellan Åbo svenska församling och Åbo domkyrkoförsamling.

På programmet finns det klassiska verket **Palestrinas** Missa Brevis samt mindre kända svensken **August Södermans** Sacrala sånger med orgel ackompanjering. **Birgitta Forsman** dirigerar kören och diplomorganist **Markku Hietaharju** spelar orgel. Hietaharju framför även ett solostycke på orgel mellan körverken.

Oulunkylän seurakunta och Petrus församling. Majja Pesonen-Kareinen, Liisa Ahlberg, Ville Perkiö, Peter Hilli och kyrkoherde Bengt Lassus. Arr.: Petrus församling i samarbete med Oulunkylän seurakunta. Fritt inträde.

ti 25.3:
- **kl. 10 Musiklek:** i Malmns kyrka, Kom-munalv. 1. För 0-5 åringar och föräldrar. Smörgås, kaffe o saft efteråt. Ledare Sussi Leskinen.
- **kl. 13 Dagscafé:** i Månas kyrka. Bodil och Halvar Sandell, program, "bingolot-teri", samtal, andakt.
- **kl. 17.15 Petrus barnkör:** i Munkshöj-dens församlingshem, Raumovägen 3. Alla barn från 5 år uppåt varmt väl-komna! Ledare Liisa Ahlberg.
- **kl. 19 Förbön och tack:** i Munkshöj-dens kyrka. Pekka Reinikainen, Sjöman, Ahlberg.
on 26.3:
- **kl. 13.30 Bibeleftermiddag:** i Hagasa-len. Med Stig-Olof Fernström.
to 27.3:
- **kl. 10 Musiklek:** i Munksnäs, Lukas-gården, Munkstigen 2. För 0-5 åringar och föräldrar. Smörgås, kaffe o saft efteråt. Ledare Sussi Leskinen.

HELSINGFORS PROSTERI TOMASMÄSSA:

4. söndagen i fastan "Midfastösönda-gen" den 30.3 (obs dagen) kl. 18 i Tomas kyrka, Rönnvägen 16, med temat Livets bröd Joh. 6:24-35. Välkommen!
Kyrkomusikfestivalen "Klang i kyrkan" 2014:
med temat "Över gränser". Mer info: www.kirkkosoikooin.fi. Festivalen är tvåspråkig.
Öppningskonsert:
På J.S. Bachs födelsedag fre 21.3 kl.19
Tyska kyrkan, Unionsgatan 1
Biljetter 12/ 8€
Ensemble Il Pomodoro,
Mikael Helasvuo flöjt,
Markku Mäkinen cembalo,
Jussi Seppänen cello.
Kompositionskonsert:
SVEN DAVID SANDSTRÖM
ti 25.3.2014 kl.20
Tempelplatsens kyrka, Lutherg. 3
Biljetter 15/10 €
Kammarkören Kaamos
dirigent Dani Juris
Zagros Ensemble
FROM BACH TO BÄCK...AND BACK:
lö 29.3.2014 kl.19
Tempelplatsens kyrka
biljetter 20/15 €
Eric Ericsons Kammarkör (första kons-erten i Helsingfors)
dirigent Fredrik Malmberg
Continuo – ensemble
Avslutningskonsert:
C.P.E. BACH: MATTEUSPASSIONEN
sö 30.3.2014 kl.18
Berghälls kyrka, Östra Prästgatan 2
Biljetter 28/20 €
Helsingfors barockorkester
Eric Ericsons Kammarkör
Kajsa Dahlbäck, sopran
Anna Graca, alt
Tuomas Katajala, tenor
Aarne Pelkonen, baryton
dirigent Aapo Häkkinen
Konserten radieras Yle Radio 1
"En liten pilgrimsvandring" on 26.3.2014:
Start från Kampens kapell, Narinkens torg kl. 10. Vi vandrar till Tempelplatsens kyrka, Luthergatan 3, dit vi beräknas komma kl.10.30. Där lyssnar vi till en Improvisationskonsert med Sid Hillen vid pianot. Vandringen fortsätter till Mikael Agricolayrkkan, lunch kl.12.15 i Café Agricola. I kyrkan finns det möjlig-het att lyssna till emeritus biskop Eero Huovinen, som på finska föreläser om "Päskens glädje" kl. 13-14.30. Vår sista anhalt är den katolska kyrkan St Henriks katedral vid St Henriksplatsen 1. I avgiften, 10 € ingår lunch och kaffe. Info Kristina Jansson-Saarela, tfn 09 2340 2540 och Marja Aho, tfn 09 2340 2541, tfn 09 2340 2538.

Församlingsvalet 2014 "Tro på det goda": Kandidatuppställningen avslutas 15.9. Förhandsröstning 27-31.10. Valda-gen är söndag 9.11. dvs. på fars dag.
Kampens kapell: är öppet vardagar 7-20 och veckoslut och helgdagar 10-18.
Församlingarnas samtalstjänst 50 år: dejourerar på tfn 01019-0072 (från ut-landet +358 1019 0072) varje kväll kl.20-24. En webbaserad hjälptjänst finns på adressen http://evl.fi/matjour
Användaren behöver inte uppge namn, e-postadress eller andra uppgifter som kan leda till identifiering utan väljer själv en signatur och ett lösenord. Ring eller skriv när Du behöver stöd!

DEUTSCHE GEMEINDE
So 23.3. um 11 Uhr: Gottesdienst (Panzig)

BIBELDAG I KRONOBY

Vandra genom Bibeln

29 mars ordnas en bibeldag "Vandra genom Bibeln" i Kronoby församlingshem från kl. 9.30-17.00.

Under ledning av **Albert Häggblom** vandrar vi med hjälp av våra olika sinnen igenom de stora dragen i Gamla testamentets 39 böcker. Tillämpningar görs också till nuet och det egna livet. Barnpassning och bokförsäljning. Anmälan för lunch och kaffe senast onsdag 26.3 till Kronoby församling eller på www.slef.fi. Häggblom förrättar också söndagens gudstjänst kl. 10 i Kronoby kyrka. Arr. Kronoby församling.

Åkerlund och Joki. OBS! Ingen högmässa i Kyrkslättens kyrka!

Seniorgruppen – samtalsgrupp för män: må 24.3 kl. 13.30 på Mikaeligården.
Tovningsgruppen: ti 25.3 kl. 17 i Oasen.
Sommardagsläger på Lyan: vardagar 2-19.6 kl. 9-17. Pris: 50 €/vecka för för-samlingsmedlemmar. Anmälan senast den 3.4 per epost jenny.akerlund@evl.fi eller tel. 050 376 1488.
Kyrkoherdeämbetets tel. (09) 8050 8292:
www.kyrkslattsvenska.fi

TAMMERFORS

Sö 23.3: Högmässa kl 10.30 i Pyynikki församlingshem, Ilkka Turkk, Paula Sirén och Nice Voice.
Ti 25.3: Mammor, pappor o barn kl 10 SvG
Ti 25.3: Tisdagsklubben SvG kl 13.30-14.30 och kl 14.30-15.30
Ons 26.3: Diakonikretsen kl 13 SvH, Vår-konsert med musicerande gäster.

VANDA

Högmässa: sö 23.3 kl. 10 i Helsinge kyrka S:t Lars. K.Andersson. N.Fogelberg.
På Marie bebådelsedagen firar vi högmässa med marthoras kyrko-gångsdag. Efter högmässan bjuder för-samlingen på kyrkkaffe i Bagarstugan. Diakon Gun Pettersson berättar om Gemensamt Ansvar 2014 och om sin resa till Guatemala. Ingen högmässa i S:t Martins kapell.
Familjecafé: må 24. 3 kl. 9-12 Martin-risti församlingscentrum i samarbete med Folkhälsan.
ViAnda -kören: över ti 25.3 kl. 13.15 - 15.30 på Helsinggård, Konungsv. 2
Sjökog-kretsen: samlas ti 25.3 kl. 13 hemma hos Maja Åkerlund-Wikström, Stenbergsgår. 5.
Allsång på Folkhälsanhuset: ons 26.3 kl. 14. Gunnar Weckström leder allsången och Nina Fogelberg ackompanjerar vid pianot.
Missionskväll: to 27.3 kl. 18-20 i Bagar-stugan, Kuriv. 1. Tema: Opuwo kyrkas 20-årsjubileum med kvällens gäst Håkan Sandell. Andakt: Kaj Andersson. Servering.
Församlingens födelsedagsfest för pen-sionärer: hålls onsdagen den 9 april kl.13 i Prostgården. Anmälan senast 31.3 till pastorskansliet per telefon 09 8306 262 eller till diakon Heidi Salminen 050 3301828.
Dagsläger för barn i förskolan och åk 1-6: blir det 2-6.6, 9-13.6 och 16-19.6 kl. 8.30 -16.30 på Helsinggård, Konungsv. 2, 01300 Vanda. Mera info om läget ger Alexandra Blomqvist 050 5668266. Lägeranmälan senast 11.4 görs med blanketten som finns på www.vandasvenskaforsamling.fi

RASEBORGS PROSTERI

BROMARV

Sö 23.3 kl. 10: Gudstjänst, Tom Berg-man/Sofia Lindroos.

EKENÄS

Konsert till vänskapen och kärleken till nästan:
Lördag 23.3 kl. 16 konserterar orkestern Ladies & Gents i Ekenäs kyrka. Konsert-programmet utgör en omfattande och intressant helhet av gospelmusik, klas-siska miniatyrverk och andliga ballader. Dessutom framförs orkestrens egen produktion massan AD TE DOMINE. Pro-grambladinsatöckerna stöder till en del insamlingen Gemensamt Ansvar 2014.

INGÅ

Fre 21.3 kl 18-24: ungdomshuset öppet.
Lö 22.3 kl 18: konsert i Ingå kyrka - Kammarkören Gloria, Gustafsson Burmann.
Sö 23.3 kl 10: konfirmationsmässa i Ingå kyrka. Hellsten, Gustafsson Burmann.
Sö 23.3 kl 16: ladysauna i Prästgården.
Må 24.3 kl 18.30: bibelgruppen i Präst-gården.
To 27.3 kl 14-16: församlingsträff i för-samlingshemmet för pensionärer och daglediga.
Verksamhet på finska:
La 22.3 klo 10.00: lähetyspiiri Bläck-hornetissa.
La 22.3 klo 17.00: nuorten ilta nuor-entalossa.
Ti 25.3 klo 13: lauluryhmä seurakun-tasalissa.
Ti 25.3 klo 17: varhaisnuorten kerho Rantatiellä.
Ke 26.3 klo 16.45: rukouspiiri Bläck-hornetissa.
Ke 26.3 klo 18: raamattupiiri Bläckhor-netissa.
Perheleiri Rövassin leirikoukussa: 26.4-27.4.2014. Viimeinen ilmoittau-

tumispäivä on 4.4.2014 (puh 0400-449578/Eeva Makweri tai sähköpostit-se: eeva.makweri@evl.fi).

KARIS

Högmässa: Sö 23.3 kl. 12 i S:ta Katarina kyrka. Yngvill Martola predikar. Barnkör-nen medverkar. Kyrktaxi från centrum (vanliga rutten). Kyrktaxi från Svartå: Romsarby kl. 11.00, Lindnäs kl. 11.05 och Svartå centrum kl. 11.10. OBS! ingen högmässa i Svartå kyrka.
Bibelgruppen: Må 24.3 kl. 14 Bibelgrup-pen i Svartå kyrkstuga.
Kvällsbön i fastetid: On 26.3 kl. 19 i S:ta Katarina kyrka. Kvällens tema: Bröd. Denna fastetid funderar vi kring Vår Fader-bönen. Vi träffas på onsdagarna kl. 19.00 i S:ta Katarina kyrka. Tema för övriga kvällar: Förlått!, Prövning, Det onda.

SJUDEÅ

Diakonikretsen: fr 21.3 kl.13 i förs.hem-met, Gun Venäläinen.
Mässa: sö 23.3 kl. 12 i kyrkan, Riitta Mä-enpää, Anna Karlsen.
Tvåspråkiga gruppen för mental hälsa: ti 25.3 kl. 15 i Capella, Gun Venäläinen 040 533 6946.
Kyrkobörderna: ti 25.3 kl. 16 i försam-lingshemmet, Riitta Mäenpää.

SNAPPERTUNA

to 20.3 kl 16: skribaträff i Langansböle
to 20.3 kl 18-21: ungdomskväll i Langansböle
to 20.3 kl 19: övar kören i prästgården
Sö 23.3 kl 12: Gudstjänst med Tom Bergman och Pia Nygård. Kören med-verkar
Gemensamt Ansvar-veckoslut i Snap-pertuna:
Inkommande veckoslut 22-23.3 har Snappertuna församling flera program till förmån för insamlingen GA. På lördagskvällen kl.18 bjuder gruppen Kvarnrot (Kati Kvarnström, sång, och Teddy Granrot, ackompanjemang) med textläsare Pirjo Lucander på Maria-konsert i kyrkan. De delar med sej av tankar kring Jungfru Marias liv i form av sånger och texter. Konserten, som är starkt tankeväckande och innerlig, omfattar musik från 1500-talet till nu-tidsmusik. Inträdet är fritt men man kan understöda insamlingen genom att köpa programblad a 10€. På söndagen hålls enligt vanlig ordning Maria bebådelsedagstjänst kl.12 i kyrkan. Där deltar Snappertunakören och efter tillfället kan man avnjuta kyrklunch i Prästgården till ett pris av 7€/vuxen och 3€/barn 7-13 år, barn under 6 år gratis. Lotteri. Intäkter från denna går också direkt till Gemensamt ansvar-insamlingen.
Välkomna alla ut till Snappertuna i helgen!
ti 25.3 kl 9.30-11: familjekafé i Langans-böle

TENALA

To 20.3 kl. 18: Bönekväll i församlings-hemmet.
Sö 23.3 kl. 12: (Obs tiden!), Gudstjänst, Elsa Tenhonen/Sofia Lindroos/Tvärföljt: Daniela Piipponen. Efteråt ansvars-lunch i församlingshemmet. Kyrkskjutsar.
On 26.3 kl. 18.30: Församlingsträff hos Kira och Stig Forsström, Trollshovda-vägen 579.

ESBO STIFT

LOJO

Sö 23.3. kl. 13.00: Gudstjänst i Virkby kyrka. Kuismanen, Rajalin-Tymura. Marthora medverkar i gudstjänsten. Kyrkkaffe, kyrktaxi.
Sö 6.4. kl. 13.00: Högmässa i Lojo kyrka. Kuismanen, Saario. Kyrkvård Ilse Rantanen. Kyrktaxi.
Vid behov av kyrktaxi eller taxi till svenska kretsen: kontakta chauffören Marko Kyttölä tel 040 546 5549 senast dagen innan. Taxin kostar 5,00€ tur och retur.

TUSBY

Tvåspråkig mässa i Tusby kyrka: sö 23.3. kl 10. Pastor Tiina Partanen, predi-kant Minna Ruutuinen, medverka pastor Satu Mäkinen. Kantor Eero Hartikainen. Viihdekuoro Essut, Klemetskog Kyrko-sångare. Kyrkkaffe.

Hugo och Maria Winbergs stiftelse upprätthåller i Esbo servicehusboende på Tunaberg och vårdhemmet Tunaro för svenska pensionärer. Hör dig för om vi har lediga servicebostäder.

Vi behöver dina frivilliginsatser,
kontakta Mona Sandberg, 050-520 2700.
Vi tar också gärna emot gåvor och testamenten,
kontakta Ken Thilman 040-5568 312.
Tunaberg vårjippo 22.5 2014 kl. 14.30- 17.30

Göra lärjungar i vardagen
ekumenisk träningshelg med Operation Mission, Sverige

28/3 kl 19, Metodistkyrkan
29/3 kl 10, 15, 18, Betesda kyrkan
30/3 kl 10, Betesda kyrkan,
kl 16 Missionskyrkan
info: 050 - 46 70 231

PÅ GÅNG

DAVID EBERHARD från Sverige be-söker KREDU, Kristliga Folkhögsko-lan i Nykarleby 26.3. Eberhard är psykiater, författare, tidigare Skav-lan-gäst och 6-barnspappa. Under dagen på KREDU föreläser han på temat "Hur barnet tog makten". Anmälan till skolan.

LEDIGA TJÄNSTER

Betaniakyrkan i Jakobstad söker **FÖRSAMLINGSARBETARE** med ansvar för barn- och ungdomsverksamheten. Omfattning allt från halvtid till heltid. Tjänsten är genast ledig. Info om församlingen och kontaktuppgifter: www.betania.fi

Kvevlax församling lediganslår en heltidstjänst som DIAKON/DIAKONISSA fr.o.m. 1.9.2014

Vi behöver en diakoniarbetsare som är beredd att arbeta i en landsbygdsförsamling i nära kontakt med församlingens barna. För-samlingen har ca 2600 medlemmar och är vidsträckt med många byar. Därför förutsätts att man har egen bil till förtogande.

Behörighetskraven är en examen godkänd av biskopsmötet. Språkkraven är goda muntliga och skriftliga kunskaper i svens-ka och nöjaktiga muntliga och skriftliga kunskaper i finska. Lönen följer kravgrupp 502 i KyrkTAK.

Tjänsten har en sex månaders provtid och den som väljs till tjänsten skall innan mottagandet av tjänsten uppvisa godtagbart intyg över sitt hälsotillstånd samt ett registerutdrag i enlighet med brottsregisterlagen § 6. Vill du veta mer om arbetet, kon-takta kyrkoherde Anders Lundström tel. 044-356 2310

En fritt formulerad ansökan med intyg över meriter sänds till Kvevlax församling, Församlingsrådet, PB 13, 66531 Kvevlax. Märk kuvertet "Tjänsteansökan". Ansökan skall vara försam-lingen tillhanda senast 11.4.2014 kl. 15.

Församlingsrådet i Kvevlax församling

Vi söker en kunnig, samarbetsvillig och inspirerande

KANTOR

till vårt kreativa och framåtsträvande arbetslag. Tjänsten kan sökas **senast torsdagen den 3 april 2014 kl. 15.00**. För tjänsten behöver du ha högre högskoleexamen eller examen av mellersta graden (tidigare B-kantor. Lista över godkända examina finns i Kyrkans författningssamling 108/2010). Dessutom behöver du ha utmärkta kunskaper i svenska och nöjaktiga kunskaper i fins-ka samt vara konfirmerad medlem av den evangelisk-lutherska kyrkan i Finland.

Förrän du tillträder tjänsten skall du förete läkarintyg samt utdrag ur straffregistret i enlighet med KL 6:4a. Vi iakttar en provtid på 4 månader. Kantorn i Vanda svenska församling har stora möjligheter att utveckla det musikaliska arbetet på olika verksamhetsområden. Det gäller såväl arbetet bland barn, ungdomar, vuxna som bland seniorer.

Lön enligt kravgrupp 601 (Grundlönen för kravgruppen är 2.656,37euro). Rikta din ansökan till Församlingsrådet, Vanda svenska församling, PB 69, 01301 Vanda. Din ansökan kan du också skicka elektroniskt till vandasvenska@evl.fi. Närmare upplysningar om tjänsteuppgifterna ger kyrkoherde Martin Fagerudd 050-466 1183. www.vandasvenskaforsamling.fi

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

TextStuderande pålitlig
22-årig rökfri man söker
bostad fr.o.m.1.6.2014 inom
H:fors regionen.Ville 0400
539 206.

60 årig kvinnlig dipl.ingenjör
söker 30-50 kvm i H-fors el.
Esbo. Erbjuder sin 50 kvm
tvåa i Åbo i utbyte. Lägenh.
ligger centralt nära univ.
/Anne.Hermansson.fi@gmail.
com / 040 518 4956

Snart färdig ergoterapeut
med jobb i Oravais, önskar
hyra 2-3r i Vasa/Korsholm
fr.o.m 1.5. Gärna möjlighet att
ha katt. Hyra max 750 €. /
Alexandra, 050 3442539,
saarinal@arcada.fi

UTHYRES

Etta 29m² i Mellungsbacka,
gott skick, fri utsikt. Huset har
tvättst., bastu, bilplats. Från 1.5-14
Hyra €560,-+v.vatten. 050-
3269009

2 rum + kv + balkong 44 m² uthy-
res from 1.4 i Munkshöjden. Hyran
€ 750,-/mån + vattenavgift. 040-
5015635

2 rum + kök + balkong (47 m²)
på Eriksgatan i Åbo uthyres
fr.o.m. maj. Bra läge! Hyra
690€/mån. Tel. 040-5941591.

Fyrrummare i Mellungsbacka
kök, tre
sovrum, brasrum, bastu. Bra
förbindelse till metro/buss
Hyra
1650€/mån+15€/person/mån,
egen el. Tel 050-63207/ Hans

DIVERSE

Finns det någon pensionär eller
studerande som kunde ställa upp
på promenad med synskadad en
gång/vecka. Vänligen ta kontakt,
tel. 09-5050406.

ÅRSMÖTEN

**Förbundet
kristen skolungdom r.f.**
kallar sina medlemmar
till årsmöte söndagen
30.3 kl. 11 på Bokarbete-
regatan 4 i Helsingfors.
Anmäl dig gärna till
förbundssekreteraren
om du vill delta i mötet,
patricia.hognabba@
gmail.com.

**Finlands svenska präst-
hemsförbund rf. håller**

ÅRSMÖTE

Lörd. 5.4 kl 16.00

**på restaurang La Famiglia
i Helsingfors, Centralg. 3**

**Efter årsmötesförhand-
lingarna umgås vi och
äter tillsammans.**

Välkommen!

BERÄTTA OM DIN
FÖRSAMLING!

Den här sidan finns till för dig.
Roliga verksamhetsidéer, fest-
liga jubileum eller en viktig ge-
menskap. Skriv, fotografera och
berätta om vad som händer i
DIN församling! Skicka in din ar-
tikel till redaktionen@kyrkpres-
sen.fi. Redaktionen
väljer och redigerar materialet.

Gudstjänst i Bränneriet

SUND-VÄRDÖ FÖRSAMLING firade Fastlagssöndagens gudstjänst i Smakbyns bränneri i
Kastelholm. FOTO: KATI JUNTUNEN

I SAMBAND med gudstjänsten på Smakbyns bränneri fick församlingen också information
om årets Gemensamt Ansvar-insamling. På bilden Juanita Fagerholm-Urch och Mikael
Björklund. FOTO: KATI JUNTUNEN

Hedra minnet
Begravnings-tjänster
med tiotals år
av erfarenhet.
Blomsterarrangemang,
unika kistor,
urnor.

Nu även i BORGÅ.
Vi rekommenderar
tidsbeställning.

Blomster- och Begravnings-tjänst
P. Borg & Co 30 år
Fredsgatan 25, Borgå, tel. 010 322 0080
Stora Byvägen 27, Sibbo, tel. 09 239 2882
www.borg.fi • info@borg.fi • info.porvoo@borg.fi

Må bra resa till Meganissi!

- Boosta energi på underbar grekisk ö!
- Bli av med din stress, oro och negativa självbild!
- Lär dig mindfulness, mental träning och livsglädje!

Tidpunkt: 15.9-22.9

Se: www.creavida.fi eller ring 040/5437801

Kursledare: Gia Mellin-Kranck.
Stress-och friskvårdsterapeut,
mindfulnessinstruktör och coach

www.creavida.fi

LUKAN

**Information, försäljning,
kultur på svenska**

Luckan Borgå, Biskopsgatan 28, tfn 019-582 002
Luckan Helsingfors, Simonsg. 8, tfn 0207-738 400
Luckan Karleby, Storgatan 2, tfn 050-347 0527
Luckan Kaskö, Hamngatan 18, tfn 044-750 3231
Luckan Kimitoön, Engelsbyv. 8, tfn 044-726 0170
Luckan Kristinestad, Rådhusg. 3, tfn 044-750 3231
Luckan Kyrkslätt, Stationsv. 3, tfn 09-296 3830
Luckan Närpes, Kyrkvägen 2, tfn 044-750 3231
Luckan Raseborg, Torgg. 3, tfn 044-017 0176
Luckan Åbo, Auragatan 1 B, tfn 02-233 1986

www.luckan.fi

brasserie

Köpmansgatan 3, 10300 KARIS
tel. 019-230290, info@brasserie.fi, www.brasserie.fi

Vi ordnar gärna med festförberedelser
Vi har 50 sittplatser i en rökfri miljö
café, lunch, a la carte, take away, catering
& gruppmenyer
VÄLKOMNA!

hoppets stjärna
www.starofhope.fi

Vill du hjälpa oss att hjälpa?

Hoppets stjärna r.f. är en organisation som bedriver internationellt biståndsarbete främst bland barn och barnfamiljer på olika håll i världen. Vi kör även hjälpsändningar till barnfamiljer, äldre och handikappade i Lettland och Litauen.

Runt om i landet har vi frivilliga personer som samlar in saker och tar emot donationer till våra hjälpsändningar. Nu söker vi fler frivilliga kontaktpersoner bl.a. i huvudstadsregionen och Åbotrakten som kan ta emot kläder och varor. Som frivillig kontaktperson är du en viktig länk i vårt team och utgör den första kontakten med donatorerna. För att sköta uppgiften krävs att du har tillgång till ett utrymme att förvara saker i och att du har lätt att komma överens med olika människor. Tillgång till bil är en fördel. Kom med i vårt team och hjälp nödställda barnfamiljer.

Låter detta intressant? Kontakta biståndslagrets förman, Tom Landgårds, så får du mera information. Tel. 06-2253 698 eller 040-164 5710. tom.landgards@starofhope.fi

Nu kan du få originalet av det Biomagnetiska armbandet

med 2 poler på 2,500 gauss som balanserar kroppens positiva och negativa joner för bättre hälsa.

Lindrar mot huvud-, rygg- och muskelvärk. Förbättrar cirkulationen. Ökar energinivån och minskar stress och trötthet. Armbandet är av hög kvalitet med 24 K gulddouble.

Använd armbandet dagligen och upplev de positiva fördelarna.

Sänd in din beställning till:
Jonny
Försäljningstjänst
Petalaxvägen 18D,
66240 Petalax

Antal:
Namn:
Adress:

Pris
29,50€
inkl. post-
kostnader

06-347 0608 cjcenter@malax.fi

OT-RESOR 2014

Europaresor

FLYG FRÅN VASA ELLER HELSINGFORS

- Mainau – Holland i ny tappning 29.4-5.5.
- Romantiska vindalder – via Alsace till Mosel 3-9.6.
- Vandringsresa till Österrike 21-30.8.
- Island 1-5.9.
- Rundresa i Centraleuropas hjärta 16-22.9.
- Toscana – ett av Italiens vackraste landskap 22-29.9.
- Sicilien – Solens ö 30.9-7.10.
- Piemonte "Landet vid Alpernas fot" 10-15.10.
- Istanbul 8-13.11.

Sommarens resor

BUSS FRÅN ÖSTERBOTTEN ELLER ÅBO

- Öland – Blekinge 23-28.6.
- Göta Kanal 11-13.7., 18-20.7., 1-3.8.
- Kolmården 11-13.7., 18-20.7., 1-3.8.
- Allsång på Skansen 4-7.8.
- Skagen – toppen av Danmark 9-14.6.
- Legoland – Köpenhamn 14-19.7.
- Hardangervidda 14-21.7.
- Bornholm med Köpenhamn 6-12.7.

FLER RESOR PÅ VÅR HEMSIDA!
www.ot-resor.fi

Tel. 06- 318 4000

Oravais Trafik

KuVi 3603/00/MJM, SMAL 21495

INKAST GÖRAN SKYTTE

Fasta från det övergödda jaget

PASTORN OCH författaren Peter Halldorf är en framträdande profil i svenskt kyrkligt liv. Bland annat som ledare för Ekumeniska Kommuniteten med säte på Nya Slottet i Bjärka-Säby utanför Linköping. Jag själv är sedan några år medlem i denna kommunitet.

Varje månad följer vi ett fastlagt schema för bibelläsning. Och varje månad skriver Peter Halldorf ett månadsbrev till medlemmarna där han kommenterar månadens bibeltexter. Denna månad handlar det naturligtvis om fastan.

Bland annat varnar han för att göra fastan till ett yttre självändamål "eller rentav till en avgud". Vårt främsta skäl att avstå från något vi tycker om bör vara att därmed göra plats för något som vi tycker ännu mera om.

Ordagrant: "fastan är ett redskap i livets tjänst, inget annat". Man avstår från något gott "för att växa i något som är ännu godare".

Det vore till exempel gott om man kunde förstå inleda fasta mot allt sådant som göder jaget, inbilskheten, självskheten, högmodet. En fasta med sikte på att Gud, och inte jaget, blir centrum.

Första söndagen i årets fasta, söndagen före askonsdagen, anknyter vår bibeltext (Markus 10:32-45) till just detta.

Jesus har just avslöjat för lärjungarna vad som kommer att hända lite senare i påsken: han kommer att dömas till döden och bli utlämnad till hedningarna "som skall häna honom, spotta på honom och gissla och döda honom. Efter tre dagar skall han uppstå."

Därefter, på vägen upp till Jerusalem, börjar lärjungarna bråka om vem av dem som är störst. Två av dem begär att Jesus ska garantera dem en plats vid hans sida "i din härlighet".

I sitt fastebrev påminner Peter Halldorf om att vi alla riskerar att hamna i denna situation. Om vi inte vill gå den väg som förenar oss med Kristus, då kommer vi "likt lärjungarna fortsätta vår plågsamma föreställning i självbespeglning: 'Vem är störst?'"

Så, betyder det här något för mig? Här och nu? Konkret?

För min egen del: ja, absolut. Och med risk att låta som en reklamslogan: "Det vore dumt att chansa på ett liv utan Bibeln". Och det vore dumt att avstå från de vägvisare som visar oss olika vägar in i detta bibliska liv.

Halldorf skriver: "Faste-tiden är vår frihetskamp: vi behöver den för att bli fria från oss själva."

Dessa ord sänder ett direkt budskap till mig. Jag får ett knippe nycklar som kan hjälpa mig att dyrka upp lås och stängda dörrar i mitt aktuella liv. Bibeln och dess uttolkning ger mig möjlighet att identifiera och behandla problem, bekymmer, kniviga situationer i det verkliga konkreta livet.

Ja. Mitt övergödda ego behöver sättas på faste-kur. Kanske är det så även med dig?

Gud. Jag tackar dig. På förhand.

Göran Skytte är författare och fri debattör.

OPINION INFORMATION

Skicka insändaren till:

Kyrkpressen/opinion

Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors

E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Fax: (09) 278 4138.

Insändare måste förses med skribentens namn samt för redaktionen bruk även adress och telefonnummer. Anonyma inlägg accepteras endast i undantagsfall.

Obs! Insändarnas längd är högst 1 200 tecken. Redaktionen förbehåller sig rätten att förkorta insändarna.

Insänd text returneras inte.

KYRKOHERDEVALET KARLEBY

Domkapitlet måste följa högre rättsinstanser

Domkapitlets agerande i samband med kyrkoherdevalet i Karleby har fått en del kritik, bland annat i form av en namnlista. Där hävdas att domkapitlet kört över församlingen genom att inte behörigförklara en av de sökande. I kyrkans lagstiftning fastslås emellertid uttryckligen att det är domkapitlets skyldighet att utreda sökandenas behörighet och uppgöra valförslag.

Behörigheten gäller examina och ledarskapsutbildning, men också förutsättningar att sköta alla de uppgifter som hör till tjänsten. Till dessa förutsättningar hör villigheten att samarbeta med alla kolleger i det som är centrum för församlingens liv, det vill säga högmässan. Vid intervjun av de sökande utreddes administrativ erfarenhet, ledarskapsförmåga och visioner för församlingens verksamhet. Som ett led i behörighetsprövningen tillfrågades de sökande även om de är beredda att i alla tjänsteuppgifter samarbeta med

såväl män som kvinnor inom prästerskapet.

Beslutet att öppna präst-ämbetet för kvinnor som fattades i kyrkomötet 1986 föregicks av långa diskussioner om hur Bibeln ska tolkas. Kärnfrågan var inte synen på ämbetet, utan huruvida den förändrade synen på kvinnans ställning i samhället och kyrkan också skulle gälla prästämbetet. Till beslutet fogades en tudelad kläm om att de som motsätter sig beslutet fortfarande ska ha rätt att verka i kyrkan, men att det åligger alla att genom samarbete verka för kyrkans enhet.

Då biskopsmötet 2006 gav sina direktiv konstaterades att klämman inte ger befrielse från skyldigheten att vid behov samarbeta och att den inte heller juridiskt kan befria präster från skyldigheten att följa finländsk lag. En präst kan alltså inte med hänvisning till klämman vägra att utföra arbetsuppgifter eller uppfylla tjänsteplikter med motiveringen att kollegan är av

"fel" kön.

Domkapitlet vill verka för att alla kyrkoherdar på sikt ska vara beredda att samarbeta med såväl män som kvinnor, så att en prästvigd kvinna ska kunna söka tjänst i vilken församling som helst, utan att avskräckas av kyrkoherdens vägran att samarbeta med henne. Vi anser det också vara vår skyldighet att sträva efter att de församlingsbor i exempelvis Karleby som regelbundet önskar få lyssna även till kvinnor som predikar och förrättar mässa ska få möjlighet till det.

Dessutom måste domkapitlet följa högre rättsinstanser. Förvaltningsdomstolens beslut 2007 angående ett kyrkoherdeval är entydigt: "Eftersom det är fråga om en tjänst som kyrkoherde, som är församlingens ledare och förman, föreligger det med hänsyn till ovan nämnda omständigheter en allvarlig och tydligt påvisbar grund att anse att X saknar förutsättningar att sköta kyrkoherdetjänsten i Y för-

samling. X är följaktligen inte behörig att uppföras på valförslag för tjänsten."

Högsta Förvaltningsdomstolen gav 2008 ett utslag i ett annat fall, där en sökande till en kyrkoherdetjänst hade ansett att hans religiösa övertygelse måste respekteras. HFD slog dock fast att en övertygelse inte kan legitimera att man diskriminerar andra på basen av deras kön.

Domkapitlets linje gällande behörighetsprövning betyder ingalunda att vi skulle frånta kyrkoherden dennes ansvar att vaka över vem som predikar i församlingens gudstjänst. Däremot får prästens kön inte vara motiveringen till eventuell vägran.

Jesus bad om att lärjungarna skulle vara ett. Denna enhet manifesteras framför allt i nattvarden. Det här bör vi därför alla sträva efter, såväl församlingsbor som präster.

Domkapitlet genom biskop Björn Vikström

LAG ÄKTENSKAP

Allt offras i toleransens namn

Att man i dagens läge måste försvara sin heterosexuella läggning, är beklämmande. Avvikande beteende får långt mer spaltutrymme. Försvårar ingen det, som är lag, att en kvinna och en man bildar äktenskapet och ett barn har rätt till en far och mor. Äktenskap upplöses, jo, men det är en annan fråga.

Skolmobbning fördöms, men vilken mobbningsatmosfär skapas inte i barnets omgivning, när barnet har två mammor eller

två pappor. Förneka ej det, som sker nu och här.

Jag undertecknade en adress för att bevara den lag vi har och skäms ej över det – tvärtom. Riksdagen skall förkasta en äktenskapslagsförändring och sluta offra allt på toleransens altare. Någon gräns måste och bör man kunna sätta – och ändå vara en god kristen och kyrkomedlem i fortsättningen.

FRED KOROLEFF
Helsingfors

ORD BETYDELSE

Vigseln är en religiös handling

Det är bedrövligt när ord får fel betydelse. Det kan bero på okunskap. Det kan bero på slarv. Men följden kan bli besvärande när fenomen och handlingar ska beskrivas i exempelvis lagtext. Ämns-tonen inom språkutvecklingen gäller att om ett fel upprepas tillräckligt många gånger så uppfattas småningom felaktigheten som korrekt.

Vigseln är och har alltid varit en religiös handling. Etymologiskt betyder "viga" att helga och be om välsignelse. Vigseln är ett tillfälle då man ber om gudomlig helgelse och välsignelse över en relation mellan två människor samt över relationens framtida utveckling. Vigselrätt är och bör alltid vara en kyrklig angelägenhet, en religiös rit där två människors relation inlemmas i försam-

lingens vård och omtanke.

Däremot då det gäller att juridiskt binda två människor i ett avtal med rättigheter och skyldigheter i enlighet med Finlands lag är det väl självklart att en profan myndighet borde ha sådana uppgifter. Tyvärr har språkbruket förvirrat begreppen så att man idag använder ordet vigselrätt liktydigt med rätten att stadfästa eller kontrastigera ett äktenskap eller äktenskapsliknande förhållande. Man kan bara hoppas att framtida lagtextförfattare har bättre känsla för ordens betydelse samt bättre förståelse för vad felaktiga ordanvändningar får som konsekvenser.

OLLE VICTORZON
Vasa

EKONOMI RISKBEDÖMNING

Stresstest för församlingar

Det har länge varit känt att en svagare ekonomi blir allt vanligare i församlingarna. Orsaken är främst höga fastighets- och personalkostnader och vikande skatteinkomster. Skuldsättningen och underskotten har ökat i oroväckande många församlingar. Framtidsutsiktorna blir mycket utmanande om varningsropen inte tas på allvar.

I det här läget är det förvånande att domkapitlet och kyrkostyrelsen inte hittills vidtagit kraftiga åtgärder. Vad kunde man då göra? Jag vill ge ett enkelt förslag: domkapitlet kunde ta i bruk ett stresstest för församlingsekonomier. Modell kunde tas t ex av EU:s stresstest på banker. I testet kunde bokslut, förväntad medlemsutveckling och placeringsstrategier analyseras och bland annat verksamhetsplaner, jord-dispositionsplaner, fastig-

"I det här läget är det förvånande att domkapitlet och kyrkostyrelsen inte hittills vidtagit kraftiga åtgärder."

hetsplaner och personalbehovsplaner bedömas. Testet kunde utmynna i en riskbedömning och i konkreta förslag samt avslutas med en diskussion där församlingarnas och samhälligheternas ledande tjänstemän, förtroendevalda och revisorer är med. Våra församlingar är alltför värdefulla för att få hamna i stora svårigheter.

TORSTEN SANDELL
Tjänstledig kyrkoherde
Istanbul

Modern betjäning i historisk miljö sedan 1912
APOTEKET SVANEN I HELSINGFORS

I hörnet av

Eriksgratan och Lappviksgatan
Vard. 8.00 – 18.00, Lö 10.00 - 14.00
Tfn 09-6945464

www.apoteketsvanen.fi
klicka även på den mörka rutan

Trots att vi är små – eller kanske just därför – kan vi erbjuda varm och personlig service. Välkommen att sköta dina läkemedelsärenden i en unik miljö hos oss. Eller boka in dig för en guidad tur (ca 1,5 h) i apotekets museum i källarvåningen. Den här våren håller vi ännu öppet hus den första fredagen varje månad kl. 16-17.30. Grupper (upp till 25 pers.) enligt överenskommelse.

Musik & film från hardy.fi

Svensk Gammaldans
CD 23763.....9,95 €

1. Wiggen - Bröderna Lindqvist
2. Bränd-Pers vals - Dalapolisens Spelmän
3. Klöversnoa - Magdeburgarna
4. Mosippan - Roland Cedermark
5. Den röda stugan - Glenn Sundberg
6. Novelty accordeon - Erik Frank
7. Säckjärven polka - Thore Skogman...
8. Livet i finnskogarna - Calle Jularbo
9. Fröjd på vischan - Pepparn
10. Tivedshambo - Rolf Bengtsson
11. En afton vid Mjörn - Alf & Stella Robertsson
12. Jämtgubben - Gnesta Kalle
13. Hammarforsens brus - Bröderna Lindqvist
14. Fem röda rosor till dej - Roland Cedermark
15. Alefeskarns vals - Kjell Kraghe
16. Afton på solvik - Andrew Walter
17. Mäncken över ängermanälven - Karl Grönstedt
18. Den gamla dansbanan - Owe Köhler
19. Du ska ha tack - Kjell Wigren
20. Nordsjön - Harry Brandelius

En bukkett med rosor
2CD 11822.....14,95 €

1. Den första gång jag såg dig - Christer Sjögren
2. En liten femöreskola - Alf Robertsson
3. Där rosor aldrig dör - Mia Marianne & Per Filip
4. När morgonen gryr - Gösta Linderholm
5. Där björkarna susa - Jäilbirds Singers
6. En enkel sång om frihet - Lasse Berghagen
7. Lilla vackra Anna - Finn Kalvik
8. Omkring tiggaren från Luossa - Fernandoz
9. En natt i Moskva - Jan Höiland
10. Vem kan segla förutan vind - Carli Tornehavne
11. Sjösala vals - Roland Cedermark
12. Guldet blev till sand - Ingemar Nordström
13. En sång en gång... - Hootemany Singers
14. Om maskros och tjärdoft - Carl Anton
15. Le' de' leva - Danne Stråhed
16. Vid flodens strand - Christina Lindbergs Ork.
17. Vi skall gå hand i hand - Gunnar Wiklund
18. Tulpaner från Amsterdam - Alice Babs
19. Vals i furusund - Evert Taube
20. Glöm ej bort det... - Östen Warnebring
21. Han är min sång och... - P.Karlsson
22. Den gamla dansbanan - Ove Köhler
23. Dans på sunnanö - Small Town Singers
24. Blott en dag - Hans Martin
25. Inbjudan till Bohuslän - Öbarna
26. Vid en liten fiskehamn - Lasse Stefanz
27. Gotländsk sommarnatt - Ernie Englund
28. Gråt inga tårar - Thorleifs
29. Mälare kyrka - Lenne Broberg
30. Jag var så kär - Agnetha Fältskog
31. Det gåtfulla folket - Olle Adolphson
32. De tusen öars land - Strepplers
33. Skomagare Anton - Hasse Andersson
34. Änglamark - Sven Bertil Taube
35. Två solröda segel - Bob Ellis
36. I natt jag drömde - Hep Stars
37. Kvällens sista dans - Lars Lönn Dahl
38. Man ska leva för varandra - Trio Mé Bumba
39. Börja om från början - Sven Ingvars
40. Hälsa dom därhemma - Kjell Hansson

3 CD BOX

Kärlekens sång
3CD 117526.....24,95 €

1. Björn Hedström-Som en våg
2. Votum-När din kärlek drabbade mig
3. Bengt Johansson-I din öppna famn
4. Liza Lundqvist-För hans skull
5. Plus-Med evig kärlek
6. Mikael Järlestrand-Gud din nåd är evig
7. Master's Voice-Vem kan förstå
8. Mia Sjöo-Du som är kärleken
9. Märta Svensson-ingen är som du
10. Vänner-Din kärlek
11. Rebecca Tias-Här är Gud
12. Urban&Carina Ringbäck-Du lät himlen vänta
13. Manna-Korset
14. Hasse Hallström-Ett stilla sommarregn
15. Lina Nilsson-Vänd dej till Jesus
16. Lars Mörlid&Peter Sandwall-Kärleken
17. Gunnel&Fred Sjöberg-Kärleken som övervinnet
18. Ibra-kören-Störst av allt
19. Artur Erikson-Så helt förläter Gud
20. Anders Jaktlund med strängmusik-Hans kärlek
21. Roland Utbult-Jag kan ej tvivla
22. Pelle Karlsson-Så stor är Jesu Kärlek
23. Mikael Järlestrand-De var för oss
24. Evie-Kärlek utan gräns
25. Gerd Ebegård-Du är för evigt densamme
26. Viktor Klimentko-Hymn till kärleken
27. Märta Svensson-I stillheten
28. Kjell Lönnå-Blott en dag
29. Göran Stenlund-Kärlekens lov
30. Ibra-kören-I sin kärlek
31. Jan Holmgren-Jesu namn det skönaste jag vet
32. Rolf Lundgren-Kom nära mig
33. Einar Ekberg-Han giver och giver
34. Solistkvartetten-Herren är min herde
35. Örebro Kammarkör-Räck ut din hand
36. Lennart Jernstrand-Guds kärlek är som stranden
37. Hasse Hallström-Var inte rädd
38. Anders Andersson-O store Gud
39. Ingemar Johansson-Se hur gudsvinden bär
40. Tommy Körberg-Innan natten kommer
41. Kjell Lönnå-Bred dina vida vingar

Melodifestivalen 2014
2CD 445397.....24,95 €

1. To the end - Yohio
2. Aleo - Mahan Moin
3. Bröder - Linus Svenning
4. Casanova - Elisa Lindström
5. Bedroom - Alvaro Estrella
6. Songbird - Ellen Benediktson
7. Bygdens son - Sylvester Schlegel
8. Survivor - Helena Papanizou
9. Love trigger - Jem
10. Hallelujah - Refreshments
11. Glow - Manda
12. Efter solsken - Panetoz
13. I am somebody - Pink Pistols
14. Undo - Sanna Nielsen
15. Set yourself free - Little Great Things
16. När ånglarna går hem - M. Stenmarck
17. Echo - Outtrigger
18. Red - EKO
19. Yes we can - Oscar Zia
20. Burning alive - Shirley Clamp
21. All we are - State Of Drama
22. En enkel sång - CajsasStina Åkerström
23. Busy doin' nothin' - Ace Wilder
24. Around the world - Dr Alban & J.Folcker
25. Blame it on the disco - Alcazar
26. Fight me if you dare - I.D.A.
27. Hollow - Janet Leon
28. Raise your hands - Ammotrack
29. Hela natten - Josef Johansson
30. Ta mig - Linda Bengtzing
31. En himmelsk sång - Ellinore Holmer
32. Natural - Anton Ewald

Dubbel CD
med alla årets bidrag!

Ljuva sommardans
2CD 12310.....17,95 €

1. Sommar i Sverige - Sven-Ingvars
2. Hjärtat bankar - Larz-Kristerz & Eva Eastwood
3. Ikväll tar jag chansen - Elisa's
4. Peppelinos bar - Lasse Stefanz
5. Åh vad jag älskade dig just då - Lotta Engberg
6. Sofie - Playtones
7. Acapulco - Donnez
8. Mitt eget blue Hawaii - Vikingarna
9. Fröken fräken - Scotts
10. Leende guldbruna ögon - CC & Lee
11. Och du tände stjärnorna - Thorleifs
12. Två steg fram och ett tillbaka - Sten & Stanley
13. Mary Ann - Strepplers
14. Don't let me down - L. Engberg & C. Sjögren
15. Det fanns en tid - Titanix
16. Gamla fina låtar - Sannex
17. Hälsa till Marie från mig - Larz-Kristerz
18. Aj, aj, aj - Zekes
19. En timme försent - Kikke Danielsson
20. Semester - Arvingarna
21. Hej du glada sommar - Christer Sjögren
22. Dansa hela natten - Black Jack
23. En man i byrån - Drifters
24. Där näckrosen blommar - Flamingokvintetten
25. Torpar-rock - Sven-Ingvars
26. Ljus och värme - Matz Bladhs
27. Rosalita - Barbados
28. Copacabano - Lasse Stefanz
29. Livet börjar nu - Casanovas
30. Lätt för mig - Bert-Idoffs
31. The King - Playtones
32. Den enda sommaren - Donnez
33. En kväll med dig - Mats Bergmans
34. Alla vill till himmelen - Wizex
35. År du lika ensam som jag - Larz-Kristerz
36. Godmorgon världen - Joyride
37. Sommaren är din, Maria - Torgny Melins
38. Hallå Mary Lou - Sten & Stanley
39. Vem får följa dig hem - Shanes
40. Till min kära - Strepplers

Svenska folkhemsfavoriter

Sommar i folks park
CD 277778.....12,95 €

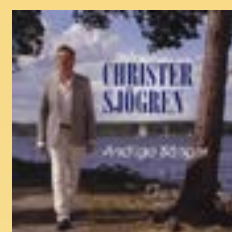
1. De' ä' dans på Brännö Brygga - Lasse Dahlquist
2. Sjösala vals - Evert Taube
3. Gå opp och prova dina vingar - Alice Babs
4. Flottarkärlek - Gösta "Snoddas" Nordgren
5. Jag har bott vid en landsväg - Edvard Persson
6. Gärdebylåten - Brita Borg
7. Hela Sverige dansar - Charlie Norman
8. Min soldat - Ulla Billquist
9. Hälsa dem därhemma - Bertil Boo
10. Ungmö på Kärringön - Harry Brandelius
11. Klart till drabbning - Lasse Dahlquist
12. Tjo vad det var livat i holken - Povel Ramel
13. Kalle på spången - Edvard Persson
14. Min älskling - Evert Taube
15. Det var dans bort i vägen - S-O Sandberg
16. Får jag lämna... - Lille Bror Söderlundh
17. Här är den sköna sommar - Evert Taube

Carola
Gospel Concert
CD 10144.....12,95 €

Hans Martin
Hemma igen
CD 445112.....19,95 €

Christer Sjögren
Andliga sånger
CD 272228.....9,95 €

Andliga Sångar & Psalmer
CD 212755.....13,95 €

Hans Martin
Höstglöd
CD 20890.....4,95 €

Gyllne morgon
15 andliga favoriter
CD 249194.....19,95 €

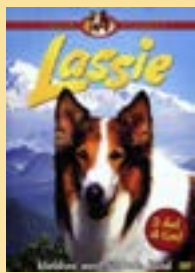
The Bible
Miniserien
4DVD 332833.....34,95 €

Jesus från
Nasaret
2DVD 324019.....12,95 €

Bamse och
världens i elakhet
DVD 323621.....17,95 €

Lassie
Box 2
3DVD 312608.....14,95 €

En gratis CD (ej valbar) medföljer alla beställningar

Om du gör beställningen per telefon eller via vår nätbutik använd koden **FRICD**

Porto

Min beställning:

Fraktavgift 3,99 € + postförskott 5 €

Antal Pris/st Produktens namn

Namn _____

Adress _____

Postnummer/Ort _____

Tel _____

Underskrift/Datum _____

2014

Varorna kan beställas via nätet hardy.fi, per telefon/sms 044-0656470 per e-post info@hardy.fi eller med kupongen. Beställningar gjorda per telefon/sms och med kupongen skickas mot postförskott. Beställningar gjorda via hardy.fi kan även betalas med de vanligaste kreditkortet samt PayPal. **Fraktavgift: 3,99€** tillkommer varje beställning. Vid betalning mot postförskott tillkommer avgift 5€. **Leveranstider:** Normal leveranstid 5-21 dagar, men även 1-3 dagar förekommer beroende på hur vanlig varan är.

Hardys Market

PB 95
65101 VASA